

2022 Ετήσια Έκθεση KPMG

Ιδιωτική Ασφαλιστική Αγορά
Navigating challenging times

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
Με μια ματιά	6
Πρόσφατες αλλαγές και διευκρινήσεις σε φορολογικές διατάξεις	9
Εξελίξεις σχετικά με την εφαρμογή του λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ17	13
Κινητικότητα στον ασφαλιστικό κλάδο	16
Ετήσια Έρευνα KPMG	19
I Ασφάλιστρα	21
II Ανάλυση Ενεργητικού και Παθητικού	23
III Κεφαλαιοποίηση και Αποτελέσματα	26
IV Αποδοτικότητα και Δραστηριότητα	28
V Αποθεματοποίηση	32
VI Αποζημιώσεις	34
VII Φερεγγυότητα (Solvency II)	36
Ανάλυση και Συμπεράσματα	41

Εισαγωγή

Για ακόμη μια χρονιά ανανεώνουμε το καθιερωμένο μας ραντεβού με τον κλάδο της Ιδιωτικής Ασφάλισης και πραγματοποιούμε για δωδέκατη συναπτή χρονιά, την έκδοση της Ετήσιας Έκθεσης του 2022 για την Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά, η οποία έχει πλέον καθιερωθεί ως ένα από τα βασικά εργαλεία ανάλυσης της αγοράς της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελλάδα.

Στην Έκθεση για το 2022, θα βρείτε στατιστικά στοιχεία και αναλυτικό σχολιασμό που βοηθούν στην ανασκόπηση της αγοράς με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία του 2021, καθώς και ανάλυση για τις τάσεις, τους κινδύνους και τις προοπτικές του κλάδου με έμφαση:

- Στη διαμόρφωση του τοπίου μετά και την τελευταία κινητικότητα του κλάδου σε εξαγορές και συγχωνεύσεις.
- Στις προκλήσεις και στους κινδύνους από την απότομη άνοδο των επιτοκίων και του πληθωρισμού.
- Στην ενημέρωση, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, στις εξελίξεις για το νέο λογιστικό πρότυπο για τις ασφαλιστικές συμβάσεις (ΔΠΧΑ 17) καθώς και τις αλλαγές και διευκρινίσεις σε φορολογικά θέματα.

Η βασική ενότητα της Έκθεσης αναφέρεται στην ετήσια έρευνα για τη χρηματοοικονομική ανάλυση και κεφαλαιακή επάρκεια των Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιρειών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η έρευνά μας στηρίζεται κυρίως στα στοιχεία που αντλούνται από τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιρειών, αλλά και από τις Καταστάσεις Φερεγγυότητας που δημοσιεύονται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο Φερεγγυότητας II, επικαιροποιημένη με τα τελευταία δημοσιευμένα και ελεγμένα στοιχεία που αφορούν στη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021, με στόχο την αρτιότερη και πληρέστερη ενημέρωση του αναγνώστη.

Ελπίζουμε να βρείτε στην έκδοση αυτή ωφέλιμα ευρήματα για εσάς και τον οργανισμό σας και είμαστε στη διάθεσή σας να συζητήσουμε από κοντά τα θέματα που σας απασχολούν.

Φίλιππος Κάσος
Γενικός Διευθυντής
Ελεγκτικό Τμήμα, Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
KPMG στην Ελλάδα

Με μια ματιά

Ασφάλιστρα ανά κάτοικο (σε Ευρώ) 2021

Μεταβολή Ασφαλίσεων ανά κάτοικο 2020-2021

Ανάλυση Επενδύσεων 2021

	Ευρώπη	Ελλάδα
Επενδύσεις (εκτός UL)	73%	78%
Unit Linked	23%	21%
Δάνεια	4%	1%

Ετήσια Μεταβολή ΑΕΠ vs Ασφάλιστρα

Ευρώπη			Ελλάδα				
	ΑΕΠ	Ασφάλιστρα		ΑΕΠ	Ασφάλιστρα		
Ευρώπη	2020	-6.6%	-1.5%	Ελλάδα	2020	-9.0%	-0.7%
	2021	5.3%	10.5%		2021	8.3%	11.0%

Πηγή: ΕΑΕΕ / ΕΙΟΠΑ

Ασφαλιστική Διείσδυση

	Η.Π.Α.	Ταϊβάν	Ιταλία	Πορτογαλία	Ισπανία	Γερμανία	Ελλάδα*
2020	12%	17.40%	8.6%	4.4%	5.2%	6.8%	2.4%
2021	11.7%	14.80%	9.1%	5.8%	5.1%	6.5%	2.5%

Πηγή: statista.com / EAEE / EIOPA

Δείκτες φερεγγυότητας και ταξινόμηση κεφαλαίων (Ελλάδα)

	2020	2021		2020	2021
SCR	186%	191%	TIER I	89%	91%
MCR	503%	535%	TIER II	11%	9%

(Ελλάδα)	2020	2021
ROA (Απόδοση Ενεργητικού μετά φόρων)	1.7%	1.7%
ROE (Απόδοση Κεφαλαίων μετά φόρων)	6.9%	8.0%
ROI (Απόδοση Επενδύσεων)	2.5%	2.4%

Στατιστικά στοιχεία αυτοκινήτων (Ελλάδα)

	Δείκτες ζημιών	Συχνότητα ζημιών*	Μέσο κόστος*
2020	41%	7.9%	1 165
2021	48%	8.9%	1 142

* Πηγή: Στατιστική Επετηρίδα Ασφάλισης Αυτοκινήτων (ΣΕΑΑ)

Πρόσφατες αλλαγές και διευκρινήσεις σε φορολογικές διατάξεις

Φορολογία

Κατά την τρέχουσα χρήση οι φορολογικές αρχές στην Ελλάδα δεν έκαναν ενέργειες για έκδοση διατάξεων σχετικά με την ασφαλιστική αγορά, όπως και την προηγούμενη περίοδο. Στην έκθεσή μας παρουσιάζουμε επιλεκτικά ορισμένες διατάξεις και αλλαγές στη γενική φορολογία που πιστεύουμε ότι αφορούν και επομένως ενδιαφέρουν και τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής της φορολογίας χαρτοσήμου στα έντοκα δάνεια

Με προσθήκη δύο νέων εδαφίων στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 63 του Ν. 2859/2000 προβλέπεται ότι, αναδρομικά από την 01/01/2021, i) δε τίγονται οι διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στα έντοκα δάνεια και λοιπές χρηματοδοτήσεις και στους απορρέοντες συμβατικούς τόκους, ii) εξακολουθούν να ισχύουν οι απαλλαγές από τέλη χαρτοσήμου που προβλέπονται από άλλες διατάξεις και iii) τα τέλη χαρτοσήμου για τα συναπτόμενα δάνεια και τις λοιπές χρηματοδοτήσεις, καθώς και τους απορρέοντες τόκους μέχρι τη δημοσίευση του Ν.4972/2022 (23.09.2022), θα αποδίδονται εμπρόθεσμα μέχρι την 31/12/2022.

Αξίζει να σημειωθεί πως με την προτεινόμενη διάταξη ανατρέπεται η εφαρμογή των πρόσφατων υπ' αριθμό 2123/2020 και 2363/2020 αποφάσεων του ΣΤΕ, από την 01/01/2021 και μετά και συνεπώς, από την έναρξη ισχύος του προαναφερόμενου νόμου, θα επιβάλλεται χαρτόσημο στις συμβάσεις έντοκων χρηματικών δανείων (λαμβάνομένων υπόψη βέβαια και των σχετικών εξαιρέσεων που προβλέπουν οι περί τελών χαρτοσήμου διατάξεις).

Αποφυγή της διπλής φορολόγησης Ενδοομιλικών Συναλλαγών

Με προσθήκη σχετικής διάταξης στο άρθρο 50 του ΚΦΕ προβλέπεται ότι εάν στα κέρδη ενός ημεδαπού νομικού προσώπου, προστεθούν κατόπιν φορολογικού ελέγχου, κέρδη από ενδοομιλικές συναλλαγές με άλλο συνδεδεμένο πρόσωπο, θα μπορεί το δεύτερο αυτό συνδεδεμένο νομικό πρόσωπο να ζητήσει ανάλογη προσαρμογή στα φορολογητέα κέρδη του με την υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης. Η εν λόγω ρύθμιση, με την οποία επιλύεται το ζήτημα της αποφυγής της διπλής φορολόγησης του ίδιου εισοδήματος σε δύο διαφορετικά νομικά πρόσωπα του ίδιου ομίλου, έχει και αναδρομική ισχύ καθώς προβλέπεται η εφαρμογή της και σε υποθέσεις που εκκρεμούν ήδη ενώπιον της Φορολογικής Διοίκησης ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του ΣΤΕ, υπό τον όρο ότι οι σχετικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος της ως άνω προσθήκης στο άρθρο 50 του ΚΦΕ.

Έκπτωση δαπανών φορολογικού έτους μέχρι την έγκριση Ισολογισμού

Με την Εγκύκλιο 2064/2022 διευκρινίστηκε ότι ειδικά για τις δαπάνες οι οποίες επηρεάζουν τα κονδύλια της κατάστασης αποτελεσμάτων της κλειόμενης περιόδου, λόγω γεγονότων που έγιναν εμφανή μετά τη λήξη της περιόδου αλλά πριν την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το αρμόδιο όργανο, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους που αφορούν.

Στην περίπτωση που συντρέχει θέμα εφαρμογής των πιο πάνω διατάξεων και το αρμόδιο όργανο για την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων συνέρχεται μετά την καταληκτική προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, η φορολογική έκπτωση των υπόψη δαπανών θα πραγματοποιηθεί με την υποβολή τροποποιητικής δήλωσης, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του ν.4174/2013.

Φορολογικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Το ΔΠΧΑ 17 θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2023. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 αποτελεί μια ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο επιμετράται και παρουσιάζεται ο κύκλος εργασιών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά και οι φορολογικές παραδοχές που θα υιοθετηθούν θα επηρεάσουν και την επιμέτρηση των υποχρεώσεων των ασφαλιστικών συμβολαίων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης και η αντίστοιχη αλληλεπίδραση με το BEPS 2.0 μπορεί να αυξήσει την πολυπλοκότητα εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17. Ο προσδιορισμός των φόρων που βασίζονται στις σχετικές συναλλαγές, όπως π.χ. ο φόρος επί των ασφαλίσεων, πρέπει να συμπεριληφθούν στις ταμειακές ροές. Με βάση τα παραπάνω, για τις ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες θα εφαρμόσουν τα ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9 από την 1η Ιανουαρίου 2023, θα προκύψει σημαντική απόκλιση και διαφορισμός της λογιστικής και της φορολογικής βάσης από την επιμέτρηση και την λογιστικοποίηση εσόδων από ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Επιπλέον στο παρελθόν έχουμε αναφέρει ότι οι φορολογικές αρχές θα πρέπει να επανεξετάσουν το ενδεχόμενο αλλαγής της φορολογικής βάσης των ασφαλιστικών προβλέψεων λόγω της εφαρμογής των ΔΠΧΑ 17.

Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών

Με τις διατάξεις του Νόμου 4935/2022 θεσπίστηκαν διάφορα φορολογικά κίνητρα που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις μετασχηματισμών επιχειρήσεων και συνεργασιών προσώπων, ενώ ταυτοχρόνως βελτιώθηκαν

διατάξεις φορολογικών κινήτρων προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων. Συνοπτικά αναφέρονται κατωτέρω ορισμένα από τα φορολογικά κίνητρα:

- Κίνητρο απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος (απαλλαγή κατά 30%).
- Κίνητρο απαλλαγής της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση παγίων σε τρίτο.
- Κίνητρο απαλλαγής από τέλος χαρτοσήμου και φόρο εισοδήματος υπεραξίας στους μετασχηματισμούς. Απαλλαγή κάθε πράξης ή σύμβασης σχετικής με τον μετασχηματισμό από οποιαδήποτε φορολογική επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένου του τέλους χαρτοσήμου και του φόρου εισοδήματος της υπεραξίας που προκύπτει από τον μετασχηματισμό.
- Απαλλαγή από τον Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στους μετασχηματισμούς του ν.δ.1297/1972, ν.2166/1993 και ν. 4172/2013.
- Αναγνώριση έκπτωσης δαπανών σε περίπτωση απόκτησης εταιρικών συμμετοχών.

Παράταση προθεσμίας υποβολής Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού μέχρι τέλος Νοεμβρίου

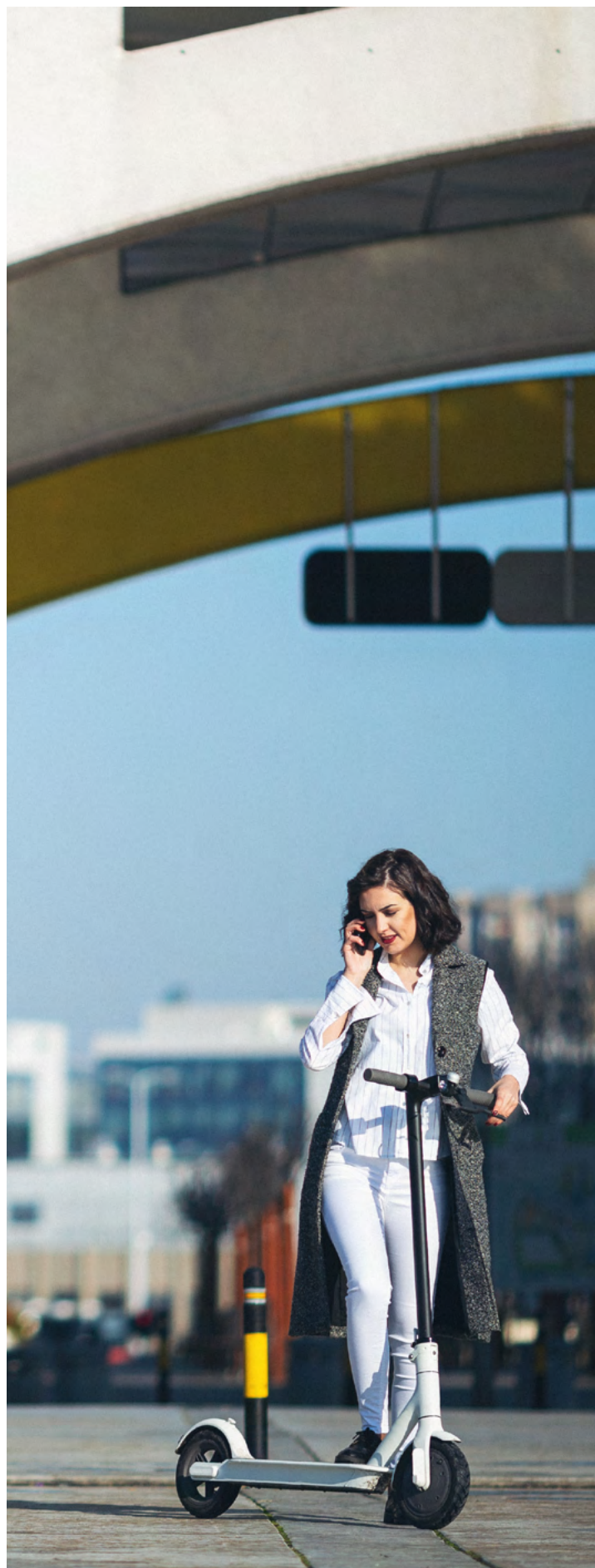
Με τη σχετική τροποποίηση της ΠΟΛ.1124/18-6-2015, προβλέπεται πλέον ως καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής του Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού στη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ το τέλος του 11ου μήνα (και όχι του 10ου μήνα όπως ίσχυε μέχρι τώρα) από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου.

Υποχρεώσεις προς το Γ.Ε.ΜΗ., η μη τήρηση των οποίων επιφέρει αυτομάτως τη θέση του υπόχρεου σε κατάσταση αναστολής καταχωρίσεων των αιτήσεων του στο Γ.Ε.ΜΗ.

- Παράλειψη εμπρόθεσμης δημοσίευσης ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ.
- Έλλειψη νόμιμης διοίκησης ή εκκαθαριστών για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από έξι (6) μήνες.
- Παράλειψη δημοσίευσης ισολογισμού έναρξης εκκαθάρισης εντός ενός (1) έτους από τη θέση της εταιρείας σε διαδικασία εκκαθάρισης.
- Αναστολή ή απενεργοποίηση Α.Φ.Μ. από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).
- Παράλειψη εμπρόθεσμης πιστοποίησης του μετοχικού (για τις Ανώνυμες Εταιρείες) ή του εταιρικού κεφαλαίου (για τις Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες) σύμφωνα με τη νομοθεσία περί εταιρικού δικαίου.

Σε περίπτωση που συντρέχει μια από τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο υπόχρεος λαμβάνει σχετική ειδοποίηση από την αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., ώστε να ενημερωθεί για την εκκρεμότητα, και καλείται να προβεί στη σχετική καταχώριση εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Η άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας οδηγεί στην αυτεπάγγελη αναστολή καταχωρίσεων αιτήσεων του υπόχρεου από την αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.

MILLIONS

Εξελίξεις σχετικά με την εφαρμογή του λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 17

Μόλις λίγες εβδομάδες απέχουν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια και ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα (συλλογικά «τα νέα πρότυπα»). Ο αντίκτυπος της υιοθέτησης αυτών των νέων προτύπων αναμένεται ιδιαίτερα από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και ενδέχεται να απαιτηθεί σημαντική κρίση της διοίκησης για τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης των γνωστοποιήσεων πριν από τη μετάβαση.

Η λειτουργική πολυπλοκότητα και οι εκτεταμένες αλλαγές ή μετατροπές των συστημάτων που σχετίζονται με την υιοθέτηση των νέων προτύπων το 2023 είναι πολύ ευρείες και πολυδιάσπατες ενώ αναμένεται να είναι πιο επείγουσες για τις εταιρείες που παράγουν ενδιάμεσες αναφορές (πχ στοιχεία σε εισηγμένο όμιλο), επειδή οι εισηγμένοι όμιλοι θα είναι οι πρώτοι που θα δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα νέα πρότυπα.

Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων και οι ρυθμιστικές αρχές δείχνουν αυξανόμενο ενδιαφέρον για την κατανόηση των επιπτώσεων που θα έχουν τα νέα πρότυπα στις οικονομικές καταστάσεις των ασφαλιστών. Υπάρχει η προσδοκία ότι οι συντάκτες θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες για την οντότητα σχετικά με

την εφαρμογή των νέων προτύπων στις οικονομικές τους καταστάσεις τέλους έτους 2022, δεδομένου ότι οι προετοιμασίες τους για την υιοθέτηση των νέων προτύπων θα πρέπει τώρα να βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο.

Να θυμίσουμε, ότι σύμφωνα με το ΔΛΠ 8, οι γνωστοποιήσεις πριν από τη μετάβαση αφορούν όλες τις ασφαλιστικές. Ο βασικός έλεγχος σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 είναι ο βαθμός στον οποίο είναι διαθέσιμες «γνωστές ή εύλογα εκτιμήσιμες» οι ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με την εκτιμώμενη επίδραση της αρχικής εφαρμογής των νέων προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις. Όπου είναι διαθέσιμες, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις πριν από τη μετάβαση. Σημείωση, ο όρος «γνωστός ή εύλογα εκτιμήσιμος» δεν ορίζεται στα ΔΠΧΑ, επομένως απαιτείται κρίση.

Έγκριση του ΔΠΧΑ 17 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με διαχωρισμό από τις ετήσιες γενιές συμβολαίων (Carve-out for annual cohorts)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πρόσφατα το νομοθετικό της κείμενο για την έγκριση του ΔΠΧΑ (IFRS) 17, μαζί με τα αποτελέσματα της πρόσφατης

συνεδρίασης της Ρυθμιστικής Επιτροπής Λογιστικής (ARC) που ψήφισε υπέρ των προτάσεων της Επιτροπής σχετικά με τις ετήσιες γενιές συμβολαίων. Επιπλέον η Insurance Europe υποστηρίζει την έγκριση του ΔΠΧΑ 17 — συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων που αφορούν την υλοποίηση των annual cohorts που αναπτύσσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή — και ως εκ τούτου χαιρετίζει την απόφαση του Accounting Regulatory Committee (ARC) να εγκρίνει το κείμενο. Αυτή η απόφαση θα βοηθήσει επίσης να αποφευχθούν τυχόν καθυστερήσεις, ώστε το ΔΠΧΑ 17 να μπορεί να εφαρμοστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την 1η Ιανουαρίου 2023, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

Το θέμα των annual cohorts αποτελεί θεμελιώδες ενδιαφέρον για τους ασφαλιστές, επειδή οι απαιτήσεις του IASB προσθέτουν κόστος και ίσως δεν αντανάκλα επαρκώς την πραγματική οικονομική φύση ορισμένων ασφαλιστικών προϊόντων. Η τροποποίηση που προτείνει η Επιτροπή παρέχει στους ευρωπαίους ασφαλιστές την επιλογή να εξαιρούν τα συμβόλαια αμοιβαιοποιημένα μεταξύ γενεών και συμβάσεων ταμειακών ροών από την ετήσια απαίτηση των annual cohorts του ΔΠΧΑ 17.

Η Επιτροπή θα επανεξετάσει την εξαίρεση από την ετήσια απαίτηση για annual cohorts για συμβάσεις αμοιβαιοποιημένες μεταξύ γενεών και συμβάσεις ταμειακών ροών έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της αναθεώρησης του ΔΠΧΑ 17 μετά την εφαρμογή από την IASB.

Νέοι δείκτες επιμέτρησης της απόδοσης (Key Performance Indicators)

Το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 17 θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις Οικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών με νέο Ισολογισμό και νέα Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όλες οι Οικονομικές αναφορές επίσης αναμένεται να έχουν αλλαγές στην παρουσίαση τους τόσο σε επίπεδο εσόδων (top line), Μικτών αποτελεσμάτων (Gross margins) όσο και στην κερδοφορία (bottom line). Το νέο πρότυπο θα απαιτήσει νέους τρόπους μέτρησης της απόδοσης κάτι που σημαίνει και νέους δείκτες μέτρησης (KPI's) με βάση το ΔΠΧΑ 17.

Οι μεγάλοι ασφαλιστικοί όμιλοι είναι στη διαδικασία καθορισμού των νέων δεικτών που θα αντικαθιστούν τους παραδοσιακούς δείκτες που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα με βάση τα ετήσια εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και τις πληρωμές αποζημιώσεων και τα αποτελέσματα – κερδοφορία που προκύπταν από αυτά τα μεγέθη, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη κερδοφορία ενός συμβολαίου ή χαρτοφυλακίου.

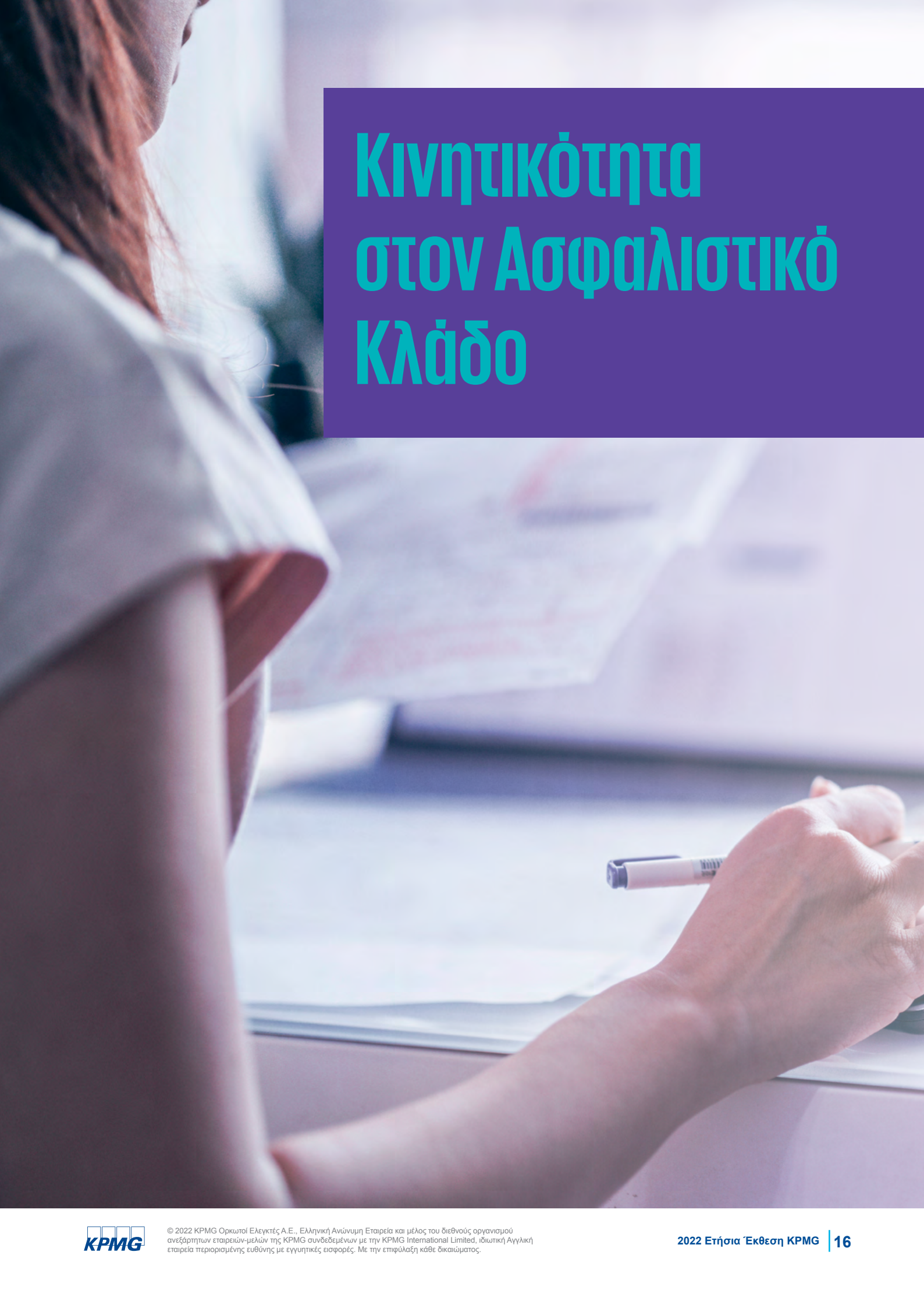
Επιπλέον, λόγω της εκτεταμένης χρήσης του προεξοφλητικού επιτοκίου και της σημαντικής τους επίπτωσης στα αποτελέσματα κατά ΔΠΧΑ η επίδραση του προεξοφλητικού επιτοκίου θα επηρεάσει δραστικά και τη συμπεριφορά των KPI's.

Η νέα λογιστική αντιμετώπιση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 οδηγεί σε αναβολή κερδών κατά τη διάρκεια της ζωής των ασφαλιστικών συμβολαίων μέσω μιας νέας λογιστικής υποχρέωσης, του Συμβατικού Περιθωρίου Υπηρεσιών ή CSM, ενώ απαιτεί άμεση αναγνώριση της ζημίας για ζημιογόνα χαρτοφυλάκια.

Πιθανά νέα KPIs

Περιθώριο κέρδους (profit Margin)	Ασφαλιστικό Αποτέλεσμα / Ασφαλιστικά Έσοδα (Insurance Result / Insurance Revenues)
Αξία Επιχείρησης	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων + Συμβατικό περιθώριο Κέρδους (+ προσαρμογή Κινδύνου)
Κερδοφορία	Συμβατικό περιθώριο κέρδους (νέα παραγωγή) / Ασφάλιστρα (νέα παραγωγή)
Αναλογία κερδοφόρων – ζημιογόνων χαρτοφυλακίων	Νέα Χαρτοφυλάκια με CSM ή Loss Component / συνολικά νέα χαρτοφυλάκια
Σχέση εσόδων με ασφάλιστρα.	Έσοδα χρήσης (Insurance revenue) / εγγεγραμμένα ασφάλιστρα
Προσαρμογές ROE – ROI	Κλασικοί δείκτες με προσαρμογή CSM

Προφανώς τα ανωτέρω πιθανά KPIs δεν αποτελούν μια εξαντλητική λίστα των νέων δεικτών, που αναμένουμε να δούμε. Καθώς προχωράμε στις πρώτες περιόδους αναφοράς θα λαμβάνονται τα σχόλια των διοικήσεων, επενδυτών και λοιπών χρηστών των οικονομικών αναφορών θα έρχονται στην επιφάνεια νέοι δείκτες προς αξιολόγηση.

Κινητικότητα στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Ο ασφαλιστικός κλάδος τόσο διεθνώς όσο και στη χώρα μας έχει κληθεί να αντιμετωπίσει σημαντικές δομικές αλλαγές ως απόρροια της δυναμικής σημαντικών εξελίξεων και των τάσεων που εντάθηκαν ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα. Ο έντονος ανταγωνισμός και το κόστος του (αναγκαίου) ψηφιακού μετασχηματισμού σε συνδυασμό με τις αλλαγές που επέφερε η πανδημία στις ανάγκες και στη συμπεριφορά των καταναλωτών, οι πρόσφατες γεωπολιτικές εντάσεις, η σημαντική μεταβολή των επιτοκίων, καθώς και η επανεμφάνιση του πληθωρισμού οδηγούν τις ασφαλιστικές εταιρείες στην αναπροσαρμογή και στην επανεξέταση ορισμένων σημείων στη στρατηγική τους.

Στη χώρα μας ειδικά τον τελευταίο χρόνο, στον ασφαλιστικό κλάδο παρατηρείται έντονη κινητικότητα, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων σημαντικές εξαγορές και συγχωνεύσεις. Συνέπεια των πραγματοποιούμενων συναλλαγών είναι η συγκέντρωση δυνάμεων μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών, με στόχο την ενίσχυση του μεριδίου αγοράς και την εδραίωση της ανταγωνιστικής υπεροχής των ασφαλιστικών εταιρειών στους κλάδους ζωής, υγείας και γενικών ασφαλίσεων.

Επιπλέον, το ρυθμιστικό πλαίσιο (Solvency II) που υφίσταται από το 2016 και απαιτεί αυξημένα εποπτικά κεφάλαια και αυξημένη διαφάνεια αλλά και το νέο χρηματοοικονομικό πρότυπο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IFRS17) που θα είναι σε ισχύ από το 2023 ευνοούν το κλίμα επιπλέον συγκέντρωσης δυνάμεων και πραγματοποίησης νέων συναλλαγών.

Με βάση τα τελευταία στοιχεία, η συγκέντρωση του κλάδου, ως αποτέλεσμα των εξαγορών και συγχωνεύσεων έχει πλέον οδηγήσει σε συγκέντρωση συνολικά άνω του 75% της αγοράς σε πέντε μεγάλες εταιρείες του κλάδου. Οι ασφαλιστικές εταιρείες προσανατολίζονται και εντείνουν τις προσπάθειές τους στην καθετοποίηση των υπηρεσιών τους, ειδικά στον κλάδο της Υγείας, αλλά και στην παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών προς τους πελάτες, στοχεύοντας στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στην καλύτερη εμπειρία πελάτη.

Η σημαντική κινητικότητα το τελευταίο διάστημα σημειώνεται κυρίως από ξένους επενδυτές οι οποίοι εκφράζουν ενδιαφέρον για να αποκτήσουν μερίδια σε μια αγορά η οποία έχει προοπτικές ανάπτυξης. Πρόσφατο παράδειγμα συναλλαγών αποτελεί η εξαγορά και μεταβίβαση του πλειοψηφικού κεφαλαίου της Εθνικής Ασφαλιστικής, από την Εθνική Τράπεζα στη CVC Capital Partners. Η συναλλαγή περιλάμβανε την πώληση και μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της Εθνικής Ασφαλιστικής που ανήκουν στην Τράπεζα σε νεοσύστατη θυγατρική της CVC, και την αγορά από την Τράπεζα ποσοστού 9.99% στο μετοχικό κεφάλαιο της νεοσύστατης εταιρείας. Κατά πολλούς η εξαγορά αυτή αναμένεται να φέρει πολλαπλές επιδράσεις στην ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στον κλάδο Υγείας αφού η CVC είναι ο ιδιοκτήτης μεγάλων ιδιωτικών κλινικών στη χώρα.

Επιπλέον μέσα στο 2021 ολοκληρώθηκε η εξαγορά της ελληνικής θυγατρικής του Ομίλου AXA από τον όμιλο Generali, με την ολοκλήρωση της οποίας σημειώθηκε και η έναρξη της αποκλειστικής συμφωνίας διανομής της Generali με την Alpha Bank για 20 έτη.

Συναλλαγή εξίσου μεγάλης σημασίας αποτελεί η εξαγορά της Metlife Ελλάδος από τη NN Ασφαλιστική, ως αποτέλεσμα της στρατηγικής της αμερικανικής Metlife να πουλήσει επιλεγμένες θυγατρικές της εταιρείες. Η συναλλαγή αυτή βοηθά την NN Ασφαλιστική να αυξήσει την παρουσία της στα ομαδικά προγράμματα υγείας και επένδυσης στην Ελλάδα.

Πολύ σημαντική επίσης είναι η αναμενόμενη συνένωση μέσω της εξαγοράς της Ευρωπαϊκής Πίστης από την Allianz που ανακοινώθηκε μέσα στο 2022, που τοποθετεί την ενιαία εταιρεία που θα προκύψει εντός ηγετικών θέσεων στον τομέα των Γενικών ασφαλίσεων. Στρατηγικής σημασίας αποτελεί και η συνεργασία στην οποία προχώρησε η ERGO Ασφαλιστική με την MAPFRE ASISTENCIA για να προσφέρουν ολοκληρωμένες προτάσεις υπηρεσιών μέσω της Eurosos Assistance. Η κίνηση της ERGO έρχεται σε συνέχεια της ολοκληρωμένης εξαγοράς και συγχώνευσης της ATE Ασφαλιστικής το 2018.

Είναι ξεκάθαρο ότι η έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα στον κλάδο έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην ασφαλιστική βιομηχανία της χώρας. Οι μεγάλες συναλλαγές που έλαβαν χώρα ανοίγουν τις πόρτες για περαιτέρω συμφωνίες, με σημαντικούς ομίλους να δηλώνουν το παρόν και την πρόθεση για επένδυση στην ελληνική ασφαλιστική αγορά.

8I40	57.230	0.57	+0.03▲	587.451	0.0
4NA5	81.053	4.35	-2.09▼	158.037	1.5
3V17	62.985	2.07	+1.17▲	916.598	5.0
7RE3	37.278	1.14	+0.72▲	634.270	3.9
S421	94.107	0.73	-0.51▼	538.014	2.4
YT64	21.744	5.63	+3.16▲	692.360	0.6
I897	13.361	1.82	-1.23▼	237.981	0.1

08-73.327 1,561%
G.B %13-119.157 2,416%
G.C %21-192.485 5,378%
-531.629 9,825%

07% 250,000
61% 375,000
32% 621,000
84% 369,000
16% 743,000
57% 405,000
03% 882,000

Ετήσια Έρευνα KPMG

Η KPMG για δωδέκατη συνεχή χρονιά, με σκοπό την ποιοτική μελέτη του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης, πραγματοποίησε έρευνα σε επιλεγθέν δείγμα 25 εταιρειών ιδιωτικής ασφάλισης με τα τελευταία δημοσιευμένα και ελεγμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η έρευνα στηρίζεται στον υπολογισμό μιας σειράς σημαντικών αριθμοδεικτών σχετικών με την ασφαλιστική αγορά, που βοηθούν στην κατανόηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα, της Φερεγγυότητας και Κεφαλαιακής Επάρκειας αυτών αλλά και των κινδύνων που αντιμετωπίζουν.

Για την ανάλυση της Φερεγγυότητας και Κεφαλαιακής Επάρκειας αλλά και των επιμέρους κινδύνων, η έρευνα βασίστηκε στις ετήσιες Εκθέσεις Φερεγγυότητας και Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που δημοσιεύουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις σύμφωνα με το νέο Πλαίσιο Φερεγγυότητας II και τον Ν.4364/2016.

Οι εταιρείες (25) που έχουν επιλεγεί, δραστηριοποιούνται τόσο στους κλάδους Ασφαλίσεων Ζωής και Υγείας, αλλά και στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων και αποτελούν περίπου το 87% (2021) της αγοράς σε όρους παραγωγής εγγεγραμμένων ασφαλιστών από ασφαλιστικές εταιρείες εποπτευόμενες από την Τράπεζα της Ελλάδος (10 Γενικές Ασφαλίσεις, 6 Ασφαλίσεις Ζωής, 9 Μικτές).

Για τους σκοπούς της εργασίας αυτής έχει επιλεγεί διαχρονική ανάλυση και σε ορισμένες περιπτώσεις δαστρωματική ανάλυση των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων παρέχοντας αξιόπιστες και

εύκολα κατανοητές πληροφορίες για την εξέταση της πραγματικής κατάστασης των επιμέρους οικονομικών μονάδων (με κατάλληλη ομαδοποίηση), αλλά και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκουν.

Θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο σύνολο δεικτών που παρέχει τις «σωστές» πληροφορίες στους χρήστες αυτών, διότι υπάρχει μεγάλο πλήθος δεικτών που μπορεί να επιλεγθεί, αλλά και κάθε δείκτης μπορεί να οριστεί/ υπολογιστεί με διαφορετικό τρόπο. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρουσιάζονται οι «προσαρμοσμένοι» δείκτες που προκύπτουν μετά την αφαίρεση ιδιαίτερα σημαντικών έκτακτων συναλλαγών που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις, για λόγους συγκριτικής ανάλυσης.

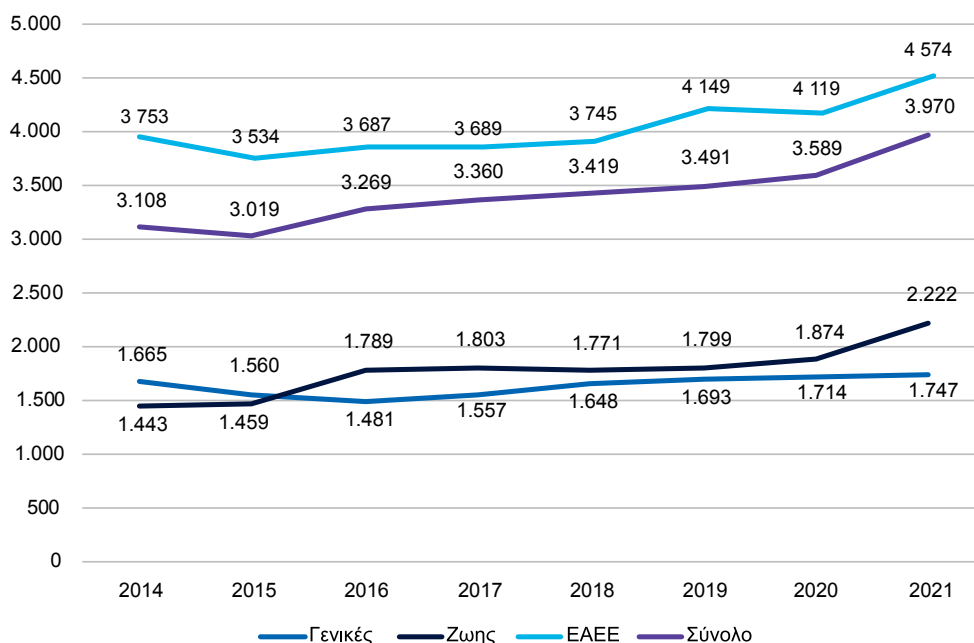
Η Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά, σύμφωνα με τα τρέχοντα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, αποτελείται από:

- 6 αλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς που δραστηριοποιούνται στις γενικές ασφαλίσεις,
- 36 εν ισχύ ασφαλιστικές επιχειρήσεις εκ των οποίων 34 εποπτευόμενες από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- 2 δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στις ασφαλίσεις ζωής,
- 18 δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στις ασφαλίσεις κατά ζημιών,
- 16 μικτές επιχειρήσεις,
- 21 υποκαταστήματα ΕΕ,
- 253 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται μέσω καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

I. Ασφάλιστρα

Τα στοιχεία του 2021 με βάση το δείγμα της KPMG επιβεβαιώνουν τη συνεχή αύξηση παραγωγής, αν και με αργούς ρυθμούς, οι οποίοι ωστόσο συμβαδίζουν με τη μεταβολή του ΑΕΠ. Το 2021 ήταν γενικά μια καλή χρονιά για την παραγωγή με αύξηση περίπου στο 10%, μία απόδοση ελαφρώς καλύτερη από το ΑΕΠ (8.5%). Τα συνολικά ασφάλιστρα για το 2021 ανέρχονται στα 4.5 δισ. σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΣΙΙ) με επίκεντρο, όπως και κάθε σημαντική μεταβολή τα τελευταία έτη, τις ασφαλίσσεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις με άνοδο περίπου στο 42%. Καλή σχετικά επίδοση και για τις ασφαλίσσεις κατά ζημιών με 3% αύξηση στο δείγμα μας και 4% περίπου συνολικά στην αγορά. Όπως έχουμε επανειλημμένα σημειώσει στο παρελθόν μια σημαντική άνοδο της παραγωγής στις παραδοσιακές γενικές ασφαλίσσεις (και υγείας) θα σηματοδοτούσε την αύξηση του μεγέθους της αγοράς και αλλαγής της συμπεριφοράς των καταναλωτών.

Ασφάλιστρα (σε εκατ. Ευρώ)

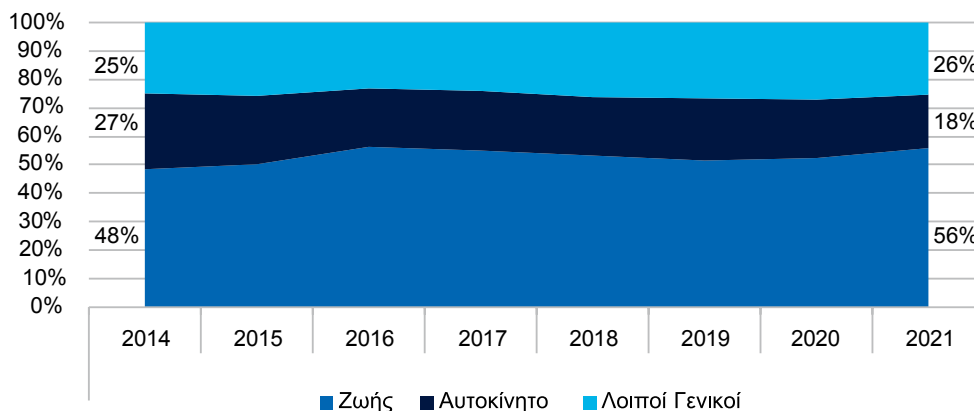

Σημείωση: Τα στοιχεία της ΕΑΕΕ προέρχονται από τις εκθέσεις Ανάλυσης Παραγωγής Ασφαλίσεων

Κατανομή Ασφαλίσεων

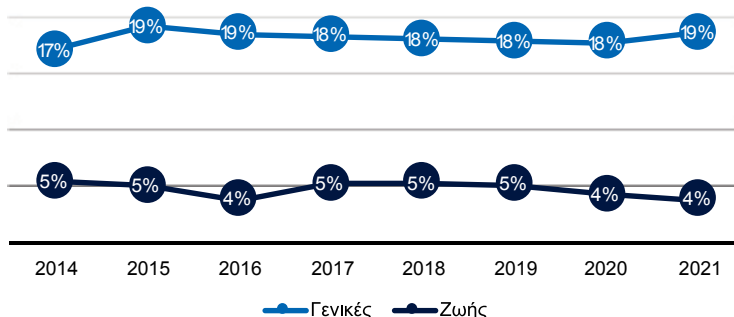
Όπως σχετικά παρατηρήσαμε τα προηγούμενα έτη, η αναλογία ασφαλίσεων για την κάλυψη της αστικής ευθύνης οχημάτων γενικά βαίνει μειούμενη από το 27% το 2014 στο 18% το 2021 σε σχέση με τις λοιπές καλύψεις τόσο για το αυτοκίνητο όσο και για τους λοιπούς κλάδους γενικών ασφαλίσεων που παραμένει σε σχετικά σταθερά επίπεδα με ελαφρά αυξητική τάση. Με τη βελτίωση της ασφαλιστικής συνείδησης (και διαθέσιμου εισοδήματος) για λοιπές καλύψεις – κυρίως περιουσίας και υγείας – θεωρούμε ότι η κατανομή θα γέρνει προς τις λοιπές καλύψεις.

Αντίθετα στους κλάδους Ζωής η θετική τάση είναι εμφανής και συνδέεται περισσότερο με την αύξηση του ΑΕΠ και διαθέσιμου εισοδήματος και κατανάλωσης αλλά και την πορεία των επιτοκίων.

Αντασφάλιση

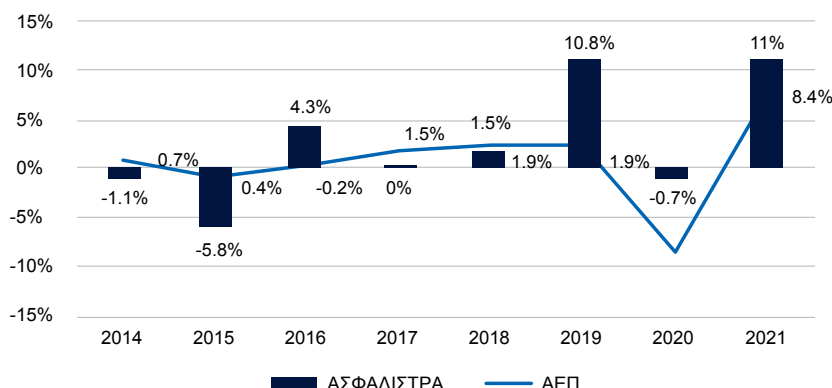
Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές η πολιτική των εταιρειών όσον αφορά στην πολιτική αντασφάλισης. Η αύξηση των ασφαλιστρών στο κλάδο αυτοκινήτου, δεδομένου της ύπαρξης μη αναλογικών συμβάσεων στο κλάδο αυτό, επέδρασε θετικά στην αναλογία αντασφαλιστρών με πώση μισής μονάδας στο σύνολο των γενικών κλάδων.

Ετήσια Μεταβολή ΑΕΠ και Ασφαλιστρών

Παρατηρούμε μία σχετικά υψηλή συσχέτιση της μεταβολής εγγεγραμμένων ασφαλιστρών με τη μεταβολή του ΑΕΠ όπως επιβεβαιώνεται και το 2021. Οι σημαντικές διαφορές στην ένταση που παρατηρούνται στο 2015 και 2016 οφείλονται στην αναστάτωση των αγορών και της επιβολής περιορισμών στην κίνηση των κεφαλαίων που είχε σαν αποτέλεσμα μαζικές κινήσεις (εξαγορές, αγορές, επανατοποθετήσεις, κ.λπ.) σε ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια. Αντίστροφα, το 2020 η επίδραση της πανδημίας COVID-19 ήταν πολύ σημαντική στο μέγεθος του ΑΕΠ σε σχέση με τις επιδόσεις του κλάδου που παρέμειναν σχετικά σταθερές. Τα μηδενικά ή και αρνητικά τραπεζικά επιτόκια έστρεψαν τους καταναλωτές στην αγορά επενδυτικού τύπου μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών προϊόντων ιδιαίτερα το 2020 με προστασία κεφαλαίου ή και μικρά εγγυημένα επιτόκια.

Αν λάβουμε υπόψη τις εκτιμήσεις για το ΑΕΠ τα επόμενα έτη δεν πρέπει να αναμένουμε αξιοσημείωτες μεταβολές στην παραγωγή ιδιαίτερα σε αποπληθωριστικές τιμές, αν δεν υπάρχουν επεμβάσεις στην αγορά ή και αλλαγές την ασφαλιστική συνείδηση των καταναλωτών.

Ασφάλιστρα ανά Κάτοικο και Ετήσια Μεταβολή

Με την ανά κάτοικο επίδοση επιβεβαιώνεται η καλή χρονιά το 2021 τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και στην Ελλάδα. Παρά την καλή επίδοση του 2021, δεν παρατηρούμε διαφορετική εικόνα σε σχέση με τη χαοτική διαφορά που χωρίζει τα ποσά στην Ελλάδα με αυτά της Ευρώπης σε επίπεδο μέσου ασφαλιστρου ανά κάτοικο. Η ασφαλιστική συνείδηση κυρίως των κατοίκων στην κεντρική και Βόρεια Ευρώπη, αλλά και η σταθερή τάση για υψηλής ποιότητας ιατρική κάλυψη είναι αξιοσημείωτη. Επίσης λόγω της αυξημένης παραγωγής επενδυτικού τύπου ασφαλίσεων σε ορισμένες χώρες τα ασφάλιστρα ανά κάτοικο ξεπερνούν τις Ευρώ 5 000 ανά κάτοικο και φτάνουν σε ακραίες περιπτώσεις τις Ευρώ 100 000.

	ΕΥΡΩΠΗ *			ΕΛΛΑΔΑ **		
	2021	2020	Μεταβολή	2021	2020	Μεταβολή
Ζωή	1 403	1 210	16%	192	159	21%
Υγείας	483	458	5%	67	61	9%
Αυτοκίνητο	358	328	9%	92	87	4%
Κατοικία	344	300	14%	44	41	9%
Γενικές - σύνολο	1 103	1 025	8%	180	164	10%

*Πηγή: EIOPA
**Πηγή: EAAE

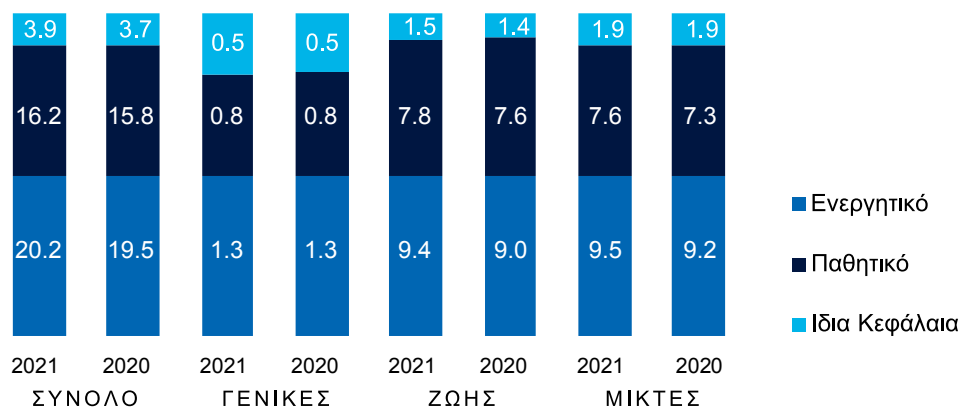
II. Ανάλυση Ενεργητικού και Παθητικού

Ενεργητικό - Ίδια Κεφάλαια

Ίδια Κεφάλαια κατά Solvency II αυξήθηκαν στα Ευρώ 3.9 από 3.7 δισ. και παραμένουν σχετικά σταθερά στο 19% περίπου σε σχέση με την περιουσία που μεταβλήθηκε κατά 3.5% περίπου.

Οι επιδόσεις των ομολόγων κινήθηκαν σε αντίθετη κατεύθυνση και δεν βοήθησαν σε περαιτέρω ενδυνάμωση του Ενεργητικού (και των κεφαλαίων).

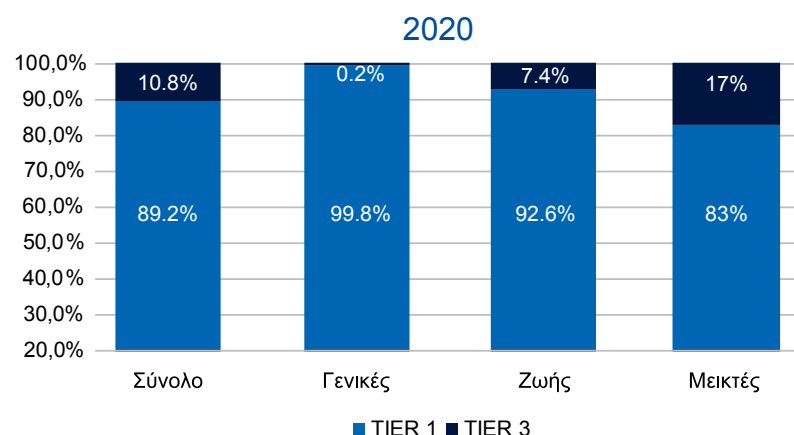
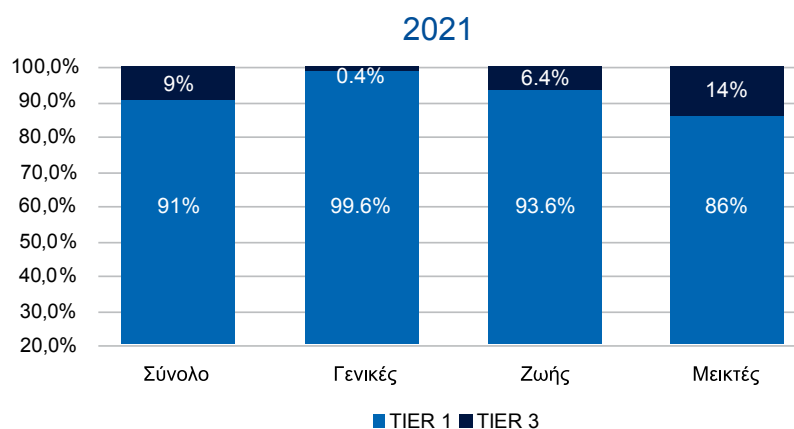
Η Ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα παραμένει με ισχυρή κεφαλαιοποίηση παρά την αύξηση της παραγωγής με τα ίδια Κεφάλαια πλέον να είναι ισόποσα σχεδόν με το ύψος της ετήσιας παραγωγής ασφαλιστρών.

Ταξινόμηση Κεφαλαίων (Διαθέσιμα Κεφάλαια)

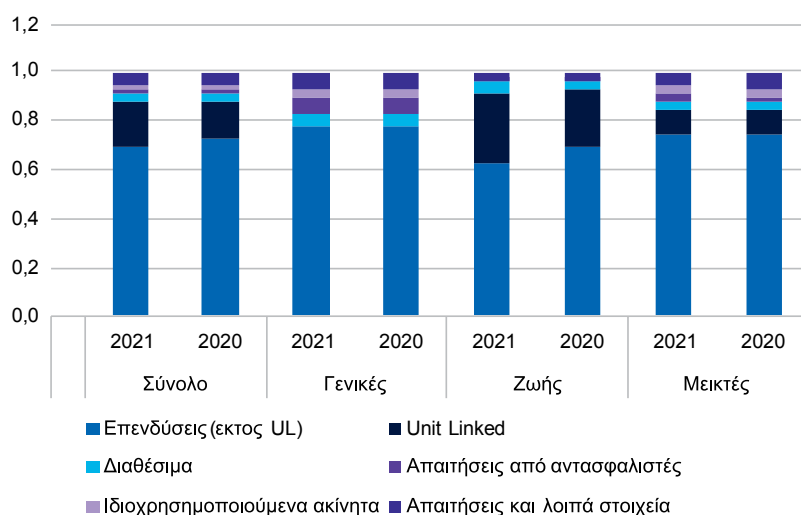
Με τρεις μονάδες αύξηση των tier 1 κεφαλαίων στις μικτές επιχειρήσεις λόγω κυρίως της μειωμένης αναβαλλόμενης απαίτησης, της συνεχιζόμενης κερδοφορίας και της δια κράτησης των κερδών.

Γενικότερα η μείωση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε 1.8% από 2.1% το 2020 ενίσχυσε περαιτέρω αναλογικά τα κεφάλαια επιπέδου 1 (tier 1) στο 91% τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα, χωρίς περιορισμούς, για προστασία και τυχόν απορρόφηση ζημιών.

Σύνθεση Ενεργητικού ανά κλάδο ασφάλισης

Η σύνθεση του Ενεργητικού των Ελληνικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων παραμένει χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές με τα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας να αποτελούν το 90%, ενώ τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού με χαμηλότερη ρευστότητα καταλαμβάνουν περίπου το 10% του συνόλου της περιουσίας εκτός από τις Γενικές ασφαλίσεις όταν καταλαμβάνουν το 16-17% λόγω απαιτήσεων από ασφάλιστρα και αντασφαλιστές.

Ανάλυση Επενδύσεων (εκτός Unit Linked)

Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές η σύνθεση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου των εταιρειών μη συμπεριλαμβανομένης των επενδύσεων Unit Linked. Τα ομόλογα παραμένουν το καλύτερο εργαλείο για τη στρατηγική συσχέτισης με αντίστοιχες υποχρεώσεις αλλά και ασφαλέστερο καταφύγιο για τους ασφαλιστές.

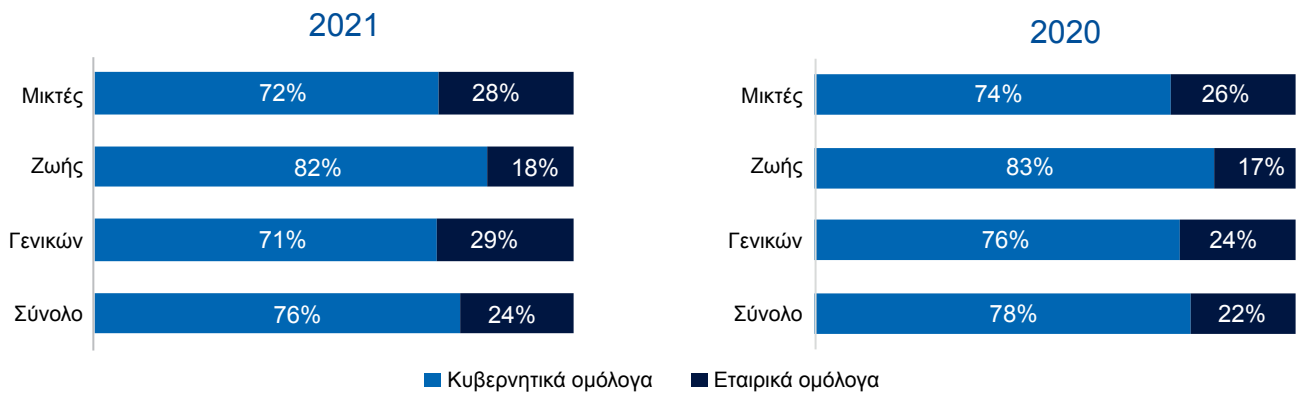

Ανάλυση Επενδύσεων σε Ελλάδα και Ευρώπη

Παρατηρούμε σταθερή επενδυτική πολιτική από τις Ελληνικές ασφαλιστικές. Αντίθετα, εμφανείς οι διαφοροποιήσεις στη σύνθεση χαρτοφυλακίου μεταξύ ελληνικών επιχειρήσεων και μέσου όρου Ευρωπαϊκών ασφαλιστικών επιχειρήσεων με την Ελλάδα να επενδύει σημαντικά σε ομόλογα. Οι ελληνικές ασφαλιστικές παραμένουν διστακτικές για επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια, συμμετοχές και μετοχικούς τίτλους. Η μικρή πτώση στις επενδύσεις (εκτός UL) οφείλεται κυρίως στις αποτιμήσεις σε χαμηλότερη αξίας τέλους έτους 2021 σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

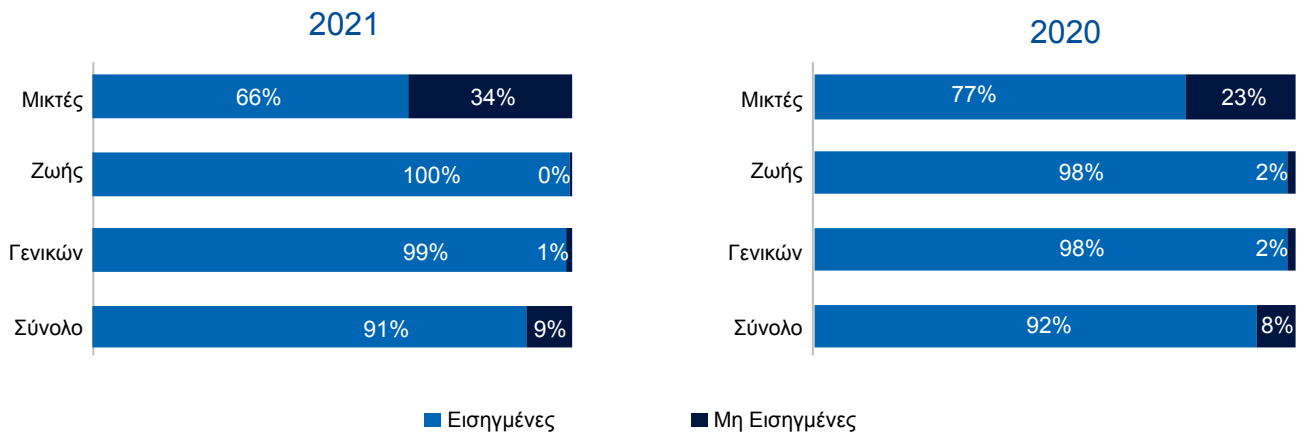
	Ευρώπη 2021	Ευρώπη 2020	Ελλάδα 2021	Ελλάδα 2020
Ομόλογα	42%	41%	63%	67%
Unit Linked	23%	27%	21%	18%
Δάνεια	4%	4%	1%	1%
Μετοχές	3%	2%	1%	1%
Συμμετοχές	10%	9%	2%	2%
Αμοιβαία κεφάλαια	16%	13%	8%	7%
Παράγωγα	1%	2%	0%	0%
Προθεσμιακές καταθέσεις	0%	0%	2%	2%
Επενδυτικά Ακίνητα	1%	1%	2%	1%
Λοιπές επενδύσεις	0%	0%	0%	0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Σύνθεση Ομολόγων

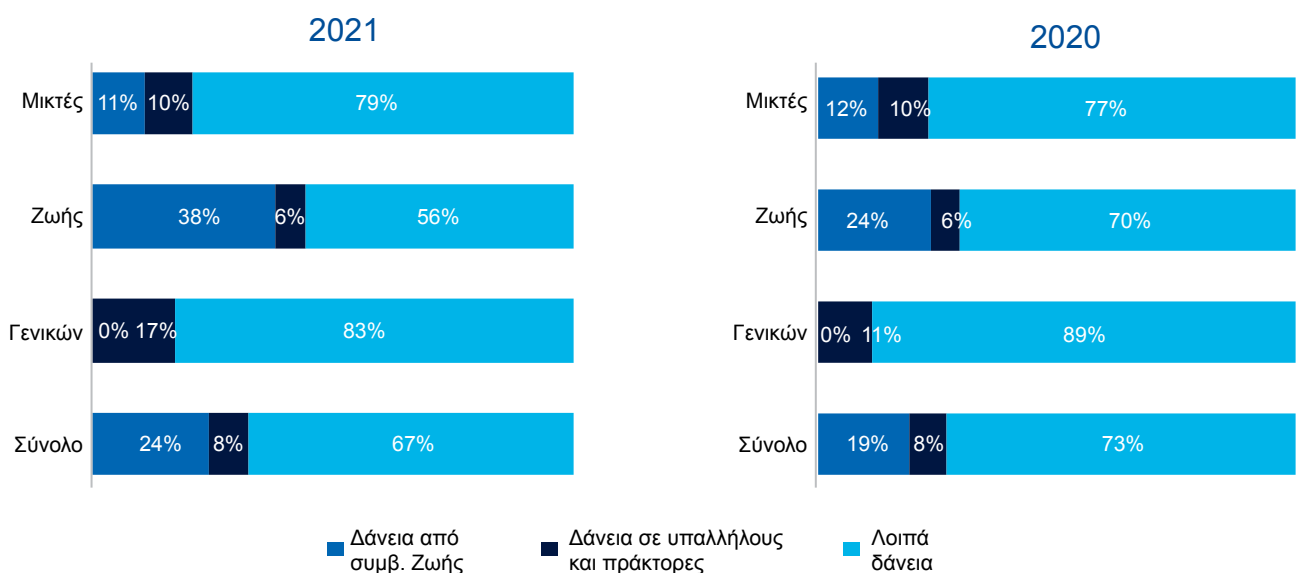

Μετοχικές Επενδύσεις Σύνθεση

Το 2021, σε σχέση με το 2020 παρατηρείται μεταβολή στη σύνθεση των μετοχικών επενδύσεων των εταιρειών μιστών ασφαλίσεων με μείωση των μετοχικών επενδύσεων σε εισηγμένες και αντίστοιχη αύξηση των επενδύσεων σε μη εισηγμένες.

Δάνεια Σύνθεση

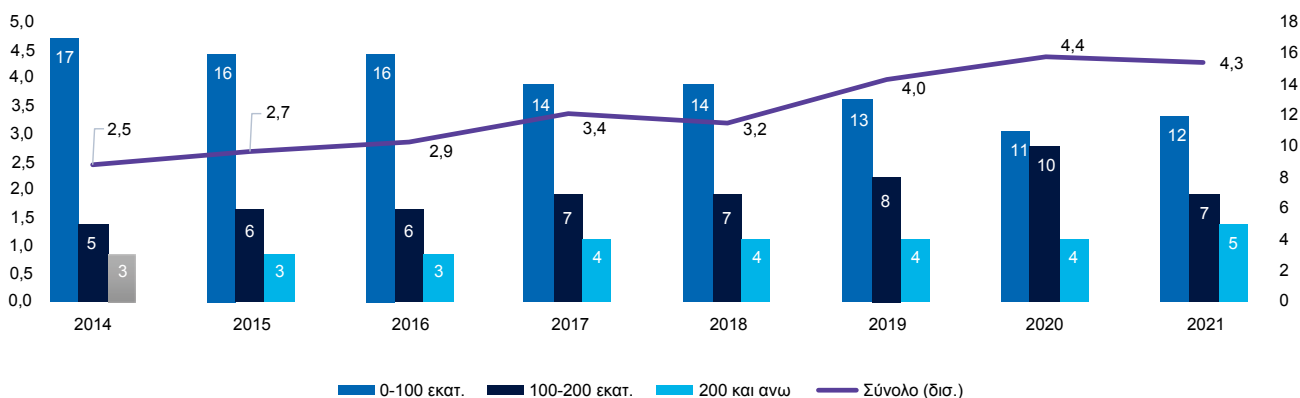

III. Κεφαλαιοποίηση και Αποτελέσματα

Ίδια Κεφάλαια (ΔΠΧΑ)

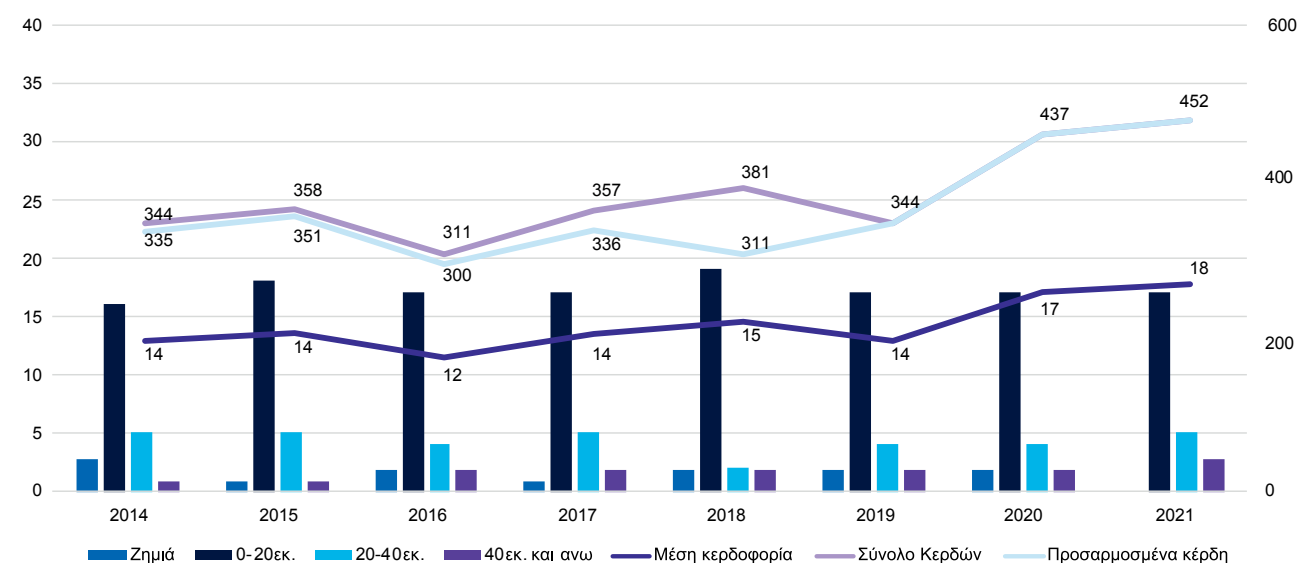
Τα Ίδια Κεφάλαια (κατά ΔΠΧΑ) παραμένουν σε υψηλά επίπεδα στα 4.3 δισ. το 2021 κοντά στο ύψος του 2020 παρά την υψηλή κερδοφορία της περιόδου και την περιορισμένη μερισματική πολιτική των εταιρειών. Στην ουσία οι αρνητικές επιδόσεις των επενδύσεων αφαίρεσαν σημαντικό μέρος των κεφαλαίων όπου εξισορροπήσαν με τα λειτουργικά κέρδη της χρονιάς.

Και στο 2020, γενικά η κερδοφορία διακρατήθηκε από τις διοικήσεις λόγω των αυστηρών συστάσεων των εποπτικών αρχών ενώ βοήθησε σημαντικά και η κερδοφορία που προέκυψε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Εκτιμούμε ότι μετά και το τέλος της πανδημίας αν συνεχιστεί η κερδοφορία θα αλλάξει η μερισματική πολιτική των εταιρειών προσφέροντας μερίσματα στους μετόχους.

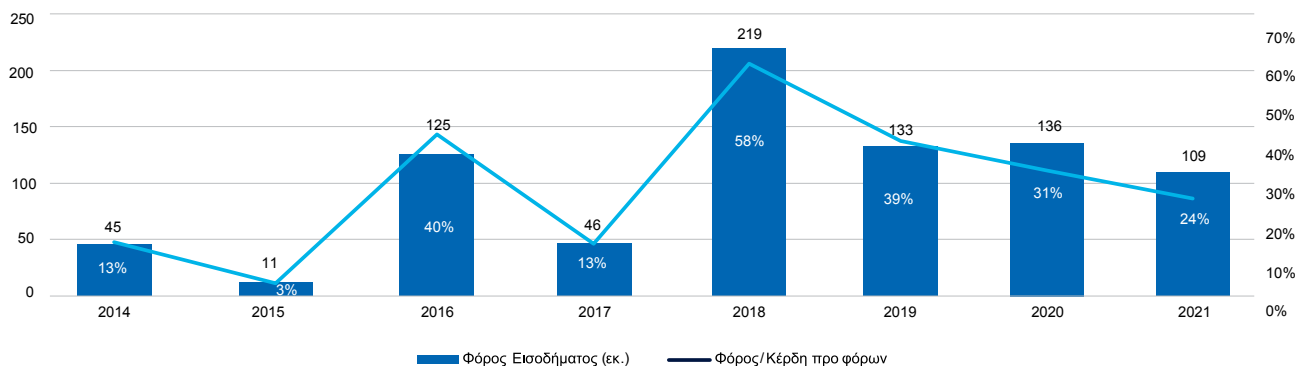
Κέρδη Προ Φόρων (σε εκατ.)

Σε επίπεδα ρεκόρ η κερδοφορία στα Ευρώ 18 εκατ., επίδοση που είναι κοντά στα Ευρώ 17 εκατ. του 2021, αλλά σημαντικά αυξημένα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η αύξηση της παραγωγής για το 2021, η συγκράτηση των λειτουργικών εξόδων και η διατήρηση του δείκτη ζημιών σε χαμηλά ακόμη επίπεδα για το 2020 και το 2021 συνέβαλαν ουσιαστικά στην αύξηση της κερδοφορίας τα δύο τελευταία έτη.

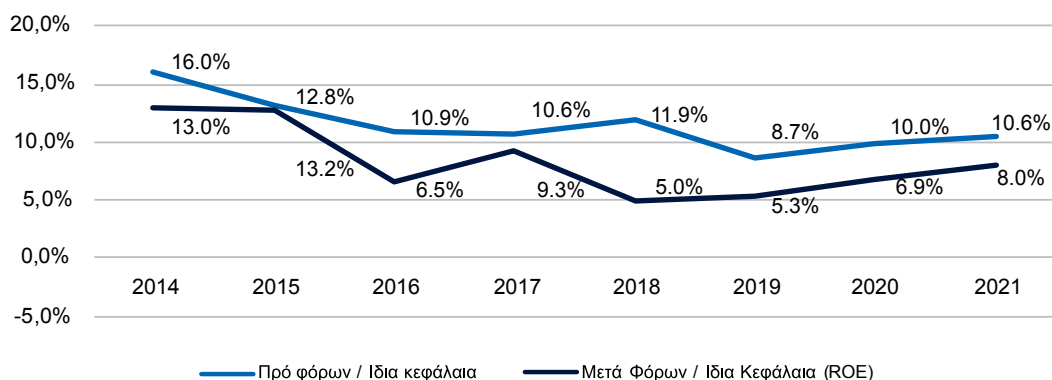
Φόρος εισοδήματος

Λόγω των συνεχών αλλαγών στους συντελεστές του φόρου τα τελευταία έτη παρατηρούνται αξιοσημείωτες μεταβολές σε ετήσια βάση, κατά συνέπεια η παρακολούθηση πρέπει να γίνεται σε μεγαλύτερο διάστημα. Γενικότερα η μείωση του φορολογικού συντελεστή από το 29% πριν μερικά έτη στο 22% το 2021 συνέβαλλε ουσιαστικά στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης. Επιπλέον έχουμε παρατηρήσει τα τελευταία έτη πιο συνεπή διαχείριση και λογιστική αντιμετώπιση της αναβαλλόμενης φορολογίας από τις διοικήσεις των εταιρειών που βοηθά στη διατήρηση ενός σταθερού επιπέδου του πραγματικού συντελεστή.

Απόδοση Κεφαλαίων (ROE)

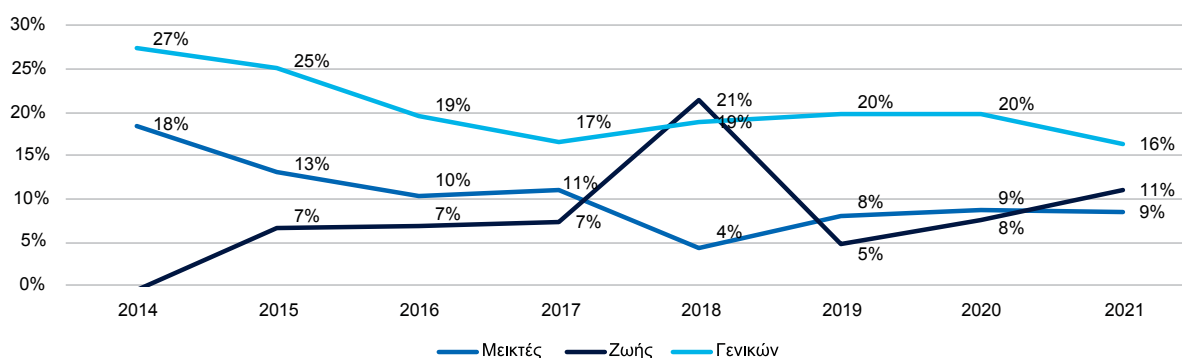
Οι δείκτες απόδοσης κεφαλαίου (ROE) συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία αν και παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα κάτω του διεθνούς μέσου όρου αποδόσεων που εκτιμάται στο εύρος του 10%-15% ανάλογα και τον κλάδο δραστηριοποίησης. Η διατήρηση υψηλών Ιδίων κεφαλαίων έχει αντίστροφη επίδραση στους δείκτες απόδοσης αυτών.

Απόδοση Κεφαλαίων (Προ-φόρων)

Η μείωση των κερδών στον κλάδο αυτοκινήτου λόγω αύξησης των αποζημιώσεων με την άνοδο των ιδίων κεφαλαίων λόγω μη διανομής μερισμάτων οδήγησε σε ουσιαστική κίνηση προς τα κάτω του δείκτη απόδοσης κεφαλαίων στις εταιρείες γενικών ασφαλίσεων.

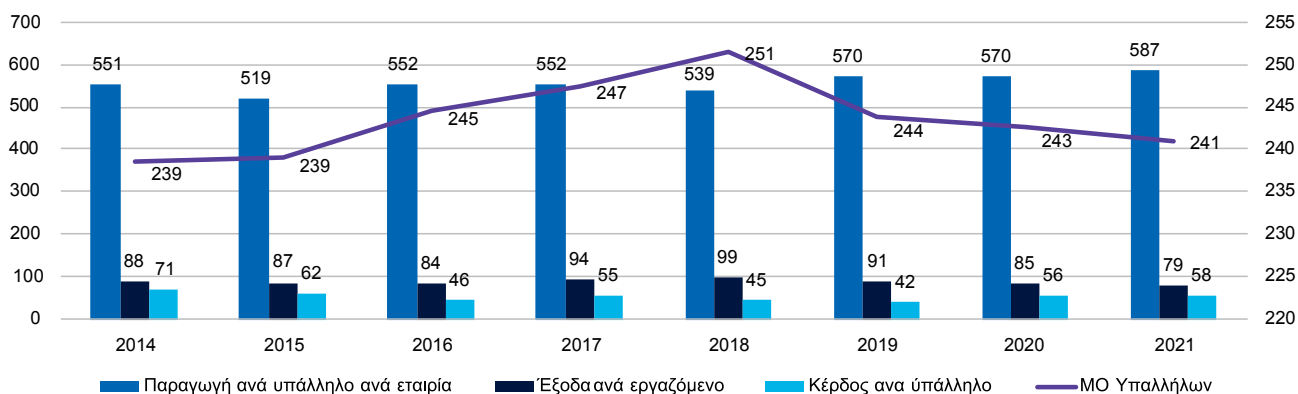
Αντίθετα στις λοιπές εταιρείες το ροκάμισμα των ιδίων κεφαλαίων από τις χαμηλότερες αποτιμήσεις των ομολογιακών χαρτοφυλακίων (μακράς διάρκειας) και η μερισματική πολιτική από μέρος των εταιρειών ζωής βοήθησε στην βελτίωση των δεικτών των εταιρειών ζωής.

IV. Αποδοτικότητα και Δραστηριότητα

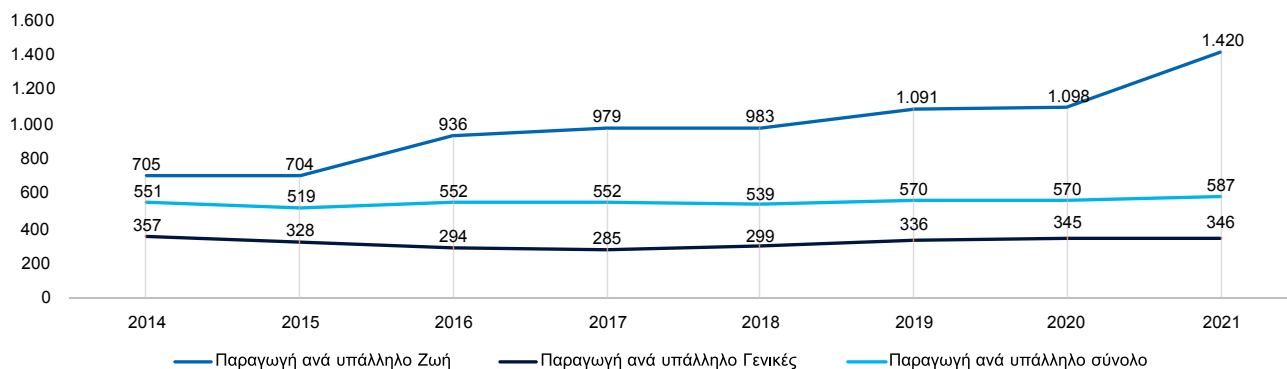
Στατιστικά ανά Υπάλληλο

Η άνοδος του μέσου όρου του αριθμού των υπαλλήλων για μια τριετία ήταν εμφανής ως και το 2018 λόγω κυρίως των νέων απαιτήσεων για την εφαρμογή του νέου πλαισίου Φερεγγυότητας II. Η προετοιμασία για το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 17 καθώς και γενικότερα οι αυξημένες κανονιστικές απαιτήσεις αναμένεται να κρατήσουν υψηλά τις ανάγκες των εταιρειών κυρίως όμως για «εξειδικευμένο» προσωπικό. Εν τούτοις η αυξανόμενη διείσδυση αυτοματισμών στα πλαίσια προγραμμάτων για ψηφιακό μετασχηματισμό αναμένεται να ασκήσει πίεση στον αριθμό του προσωπικού για τα τμήματα υποστήριξης, διαχείρισης ζημιών και συμβολαίων. Επιπλέον η τελευταία κινητικότητα των εταιρειών με τις επικείμενες συγχωνεύσεις θα πιέσουν ακόμη περισσότερο τον συνολικό αριθμό των υπαλλήλων του χώρου σε χαμηλότερα επίπεδα.

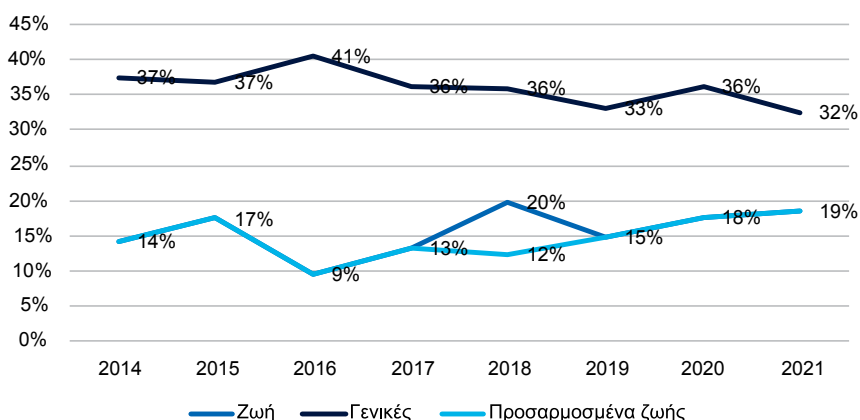
Παραγωγή ανά Υπάλληλο

Ο σταθερός αριθμός των υπαλλήλων με την σημαντική αύξηση των πωλήσεων Unit Linked και λοιπών επενδυτικών προϊόντων εκτίναξε των δείκτη παραγωγής ανά υπάλληλο στους κλάδους ζωής το 2021.

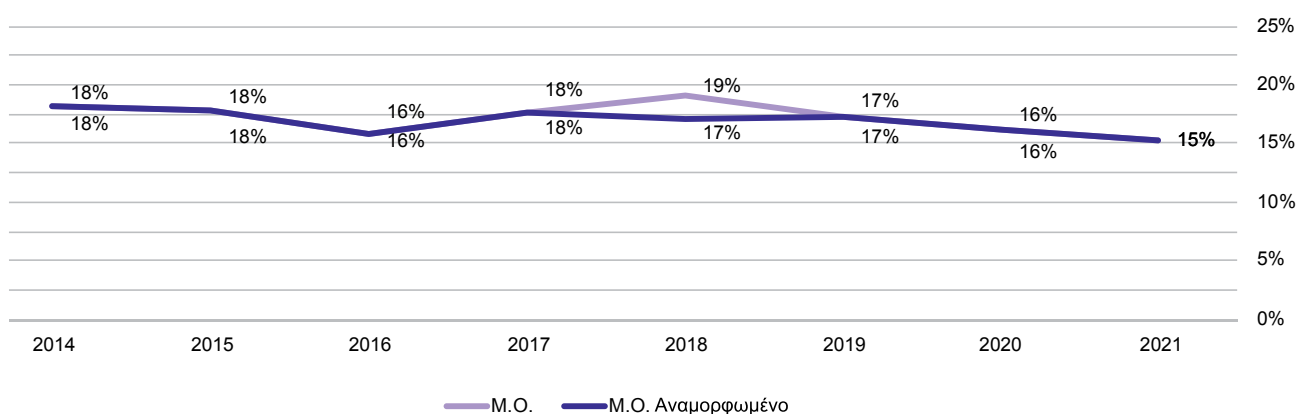
Μικτά Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης (Gross Margin)

Η χαμηλή απόδοση των επενδυτικών χαρτοφυλακίων Γενικών Ασφαλίσεων αλλά και η πίεση των τιμολογίων στον κλάδο αυτοκινήτων σε σχέση με την αύξηση των αποζημιώσεων επέδρασε αρνητικά στον δείκτη μεικτών αποτελεσμάτων (εκμετάλλευσης) στο 32% που κυμάνθηκε χαμηλότερη από το διαχρονικό μέσο όρο του κλάδου (από το 2014). Στους κλάδους ζωής η αύξηση της παραγωγής το 2021 επέδρασε θετικά στον δείκτη κατά μια μονάδα παρά την χαμηλή απόδοση των επενδύσεων που επηρεάζει σημαντικά τα αποτελέσματα ιδίως σε εταιρείες με σημαντικά χαρτοφυλάκια με υψηλά εγγυημένα επιτόκια.

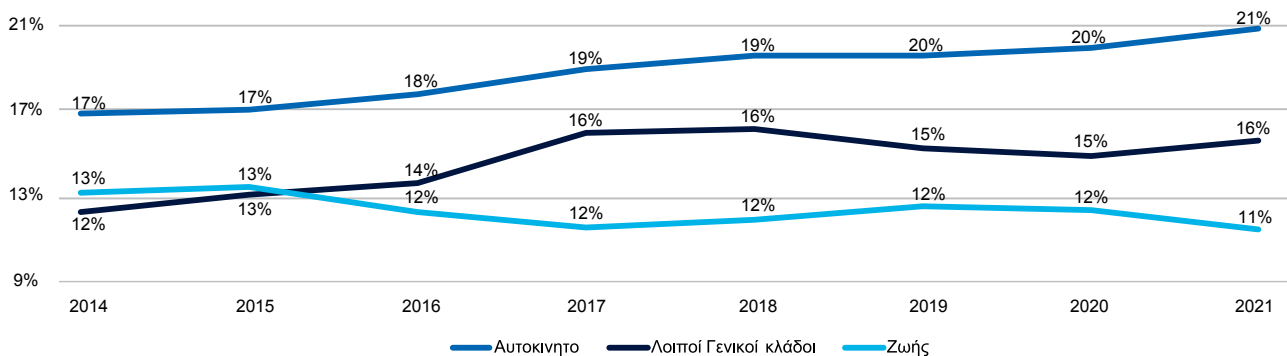
Δείκτης Εξόδων

Η αύξηση της παραγωγής το 2021 βοήθησε στη βελτίωση του δείκτη με μείωση κατά μία μονάδα στο 15%. Σε απόλυτα μεγέθη παρατηρήθηκε αύξηση των λειτουργικών δαπανών κατά 5% που αναδεικνύει την ανελαστικότητα του χαρακτήρα των δαπανών ιδιαίτερα με ό,τι σχετίζεται με τη διοίκηση, διαχείριση κινδύνων και συμμόρφωση ενώ η σταδιακή επαναφορά στα γραφεία και επιστροφή στην «κανονικότητα» αναμένεται να αυξήσει περαιτέρω το κόστος λειτουργίας των Εταιρειών. Το εξειδικευμένο προσωπικό του χώρου είναι δυσεύρετο στην Ελλάδα που συνεπάγεται και ετήσιες αυξήσεις και καταβολή σχετικού premium κατά τις μετακινήσεις. Κατά συνέπεια από τα αποτελέσματα του 2021, δεν φαίνεται να υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για μείωση του κόστους αυτού, αντίθετα αναμένεται αύξηση τα επόμενα έτη.

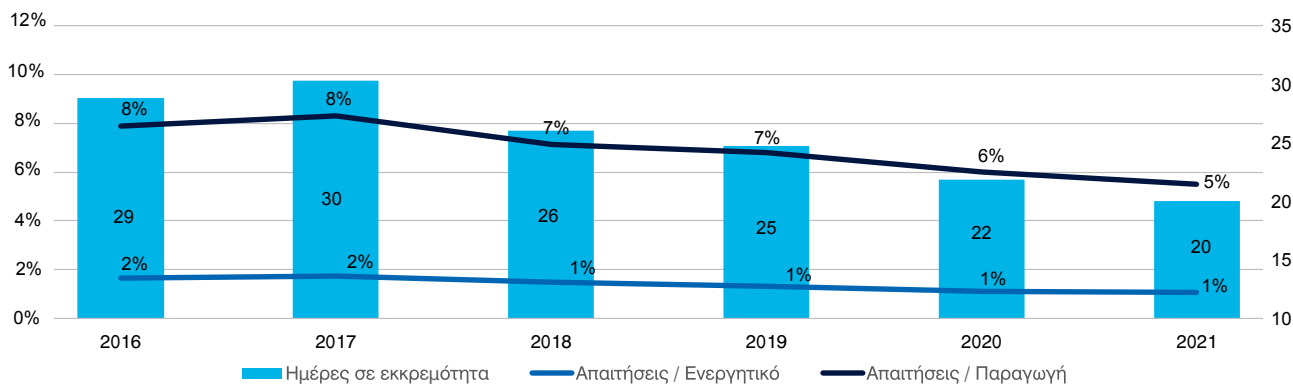
Δείκτης Δεδουλευμένων Προμηθειών

Η αύξηση της παραγωγής ασφαλιστρών και ιδιαίτερα των πωλήσεων μέσω τραπεζικών δικτύων, βοηθά στη σταθεροποίηση των ποσοστών των δεδουλευμένων προμηθειών κυρίως στους κλάδους ζωής. Αντίθετα στις γενικές ασφαλίσεις που κυριαρχεί το ανεξάρτητο δίκτυο πρακτόρων όπου παρατηρούνται δυσκολίες στην πρόσκτηση νέων εργασιών ή ακόμη και η διατήρηση των χαρτοφυλακίων αναμένεται σταδιακή αύξηση με την αύξηση του λειτουργικού κόστους των γραφείων.

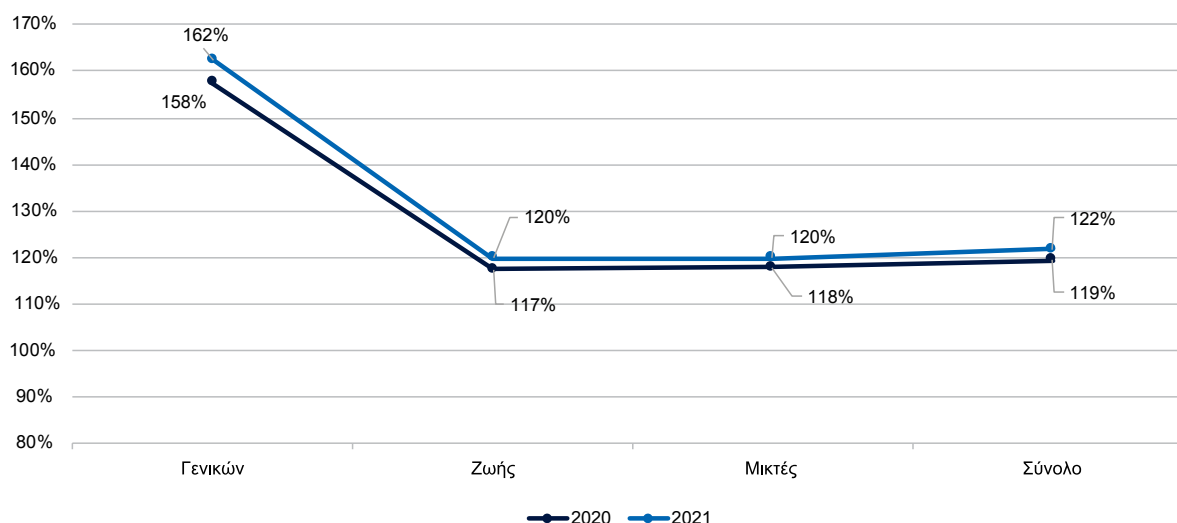
Δείκτης Εισπραξιμότητας

Μετά από μία μάλλον παροδική άνοδο το 2017 ο δείκτης εισπραξιμότητας παρουσιάζει σημάδια σταθεροποίησης σε αναμενόμενα χαμηλά επίπεδα. Το 2021 σημειώνεται σημαντική μείωση στο σύνολο των ημερών σε εκκρεμότητα σε σχέση με την προηγούμενη τριετία. Θεωρούμε ότι υπάρχουν ακόμη περιθώρια για βελτίωση.

Δείκτης Ρευστότητας

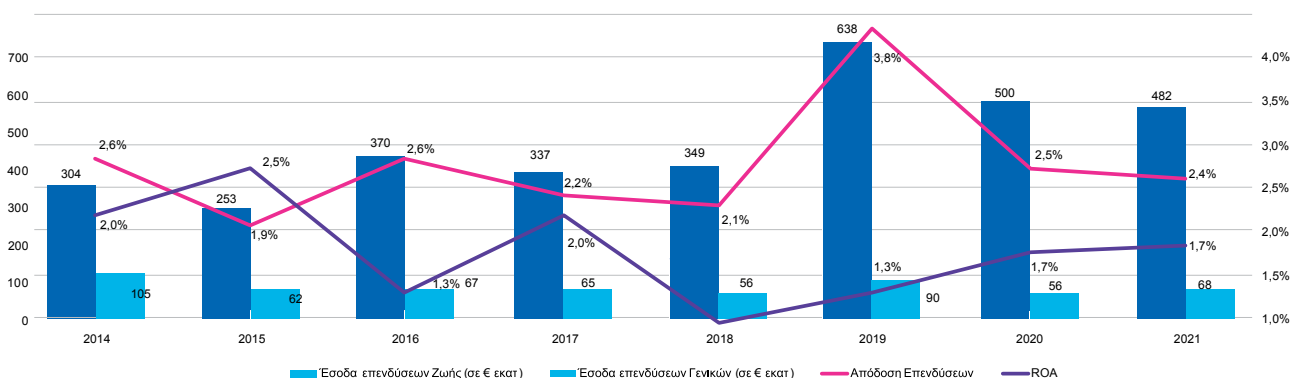
Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές ο δείκτης ρευστότητας των εταιρειών, ο οποίος παραμένει σε υψηλά επίπεδα και ελαφρώς αυξημένος κατά περίπου 3% στο σύνολο των κλάδων.

Έσοδα και Απόδοση Επενδύσεων

Η εποχή των αρνητικών επιτοκίων και χαμηλών αποδόσεων στην Ευρώπη έχει επηρεάσει, όπως ήταν αναμενόμενο, και τις αποδόσεις επενδύσεων στην Ελλάδα με συνεχή πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια που φαίνεται ως και το 2018.

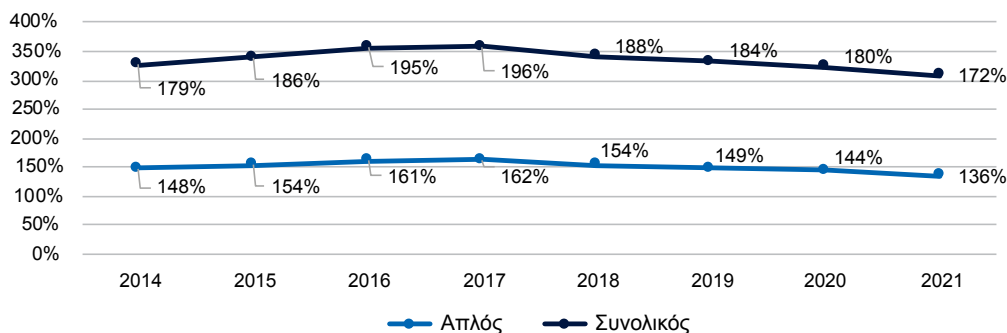
Η σημαντική άνοδος των αποδόσεων το 2019 οφείλεται στο γεγονός ότι μέρος της αγοράς στο δεύτερο εξάμηνο του 2019, προέβη σε σημαντικές ρευστοποιήσεις Ελληνικών Κρατικών Ομολόγων πριν από τη λήξη τους με σκοπό την πραγματοποίηση έκτακτων εσόδων επενδύσεων εκμεταλλευόμενοι την άνοδο των τιμών τους ιδιαίτερα για τα ελληνικά χαρτοφυλάκια εκτοξεύοντας τον σχετικό δείκτη. Η σημαντική πτώση των αποδόσεων το 2020 σε σχέση με το 2019 οφείλεται στο γεγονός ότι παρόλο που υπήρξαν ρευστοποιήσεις Ομολόγων στη χρήση υπήρξε παράλληλα σημαντική αύξηση του ενεργητικού για το δείγμα εταιρειών που περιλαμβάνεται στην έκθεσή μας. Το 2021 η απόδοση των επενδύσεων έχει επανέλθει κοντά στο μέσο όρο των τελευταίων ετών με σταθεροποίηση σε σχέση με το 2020.

V. Αποθεματοποίηση

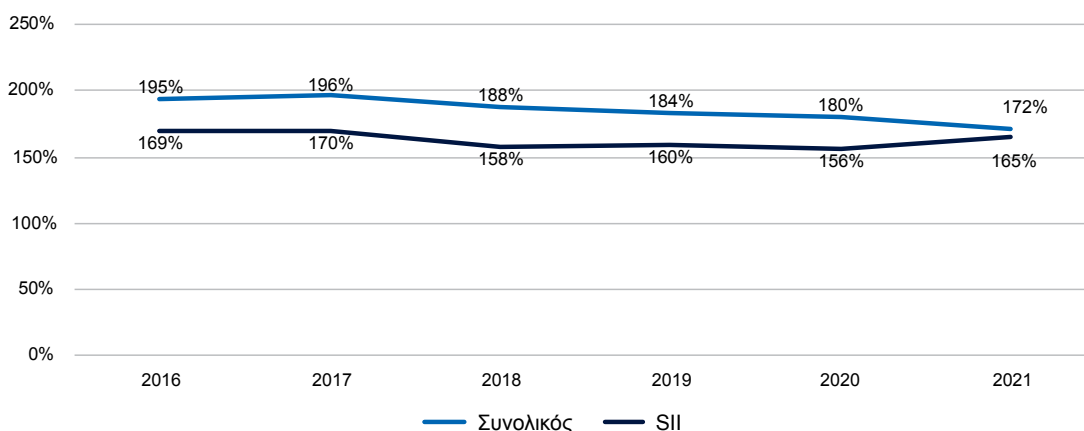
Δείκτης Αποθεματοποίησης (Σύνολο Γενικές Ασφαλίσεις)

Οι μεταβολές που παρατηρούνται στον δείκτη αποθεματοποίησης στις Γενικές Ασφαλίσεις τόσο στον Απλό (εκκρεμείς αποζημιώσεις προς Ασφάλιστρα) όσο και στο Συνολικό Δείκτη (εκκρεμείς και ΑΜΔΑ προς Ασφάλιστρα) από το 2016 είναι κυρίως συνάρτηση της αύξησης των ασφαλίσεων διότι το επίπεδο των αποθεμάτων παρέμεινε σχετικά σταθερό μέχρι το 2020. Το 2021 σημειώνεται μείωση του δείκτη λόγω ταυτόχρονης μείωσης του επιπέδου αποθεμάτων και αύξησης των ασφαλίσεων.

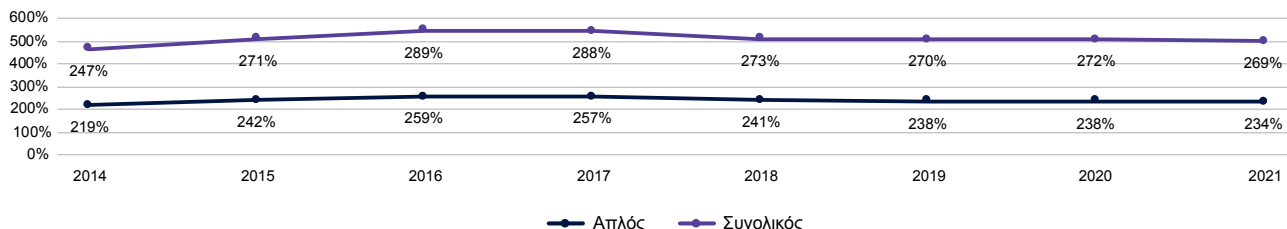
Δείκτης Αποθεματοποίησης - Σύγκριση ΔΠΧΑ vs Solvency II

Όπως σχετικά είχαμε προβλέψει στις προηγούμενες εκδόσεις αναμένουμε σύγκλιση μεταξύ των ασφαλιστικών προβλέψεων που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά ΔΠΧΑ με αυτές του Solvency II, καθώς οι εταιρείες προετοιμάζονται για το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 17 που απαιτεί επίσης υπολογισμό βέλτιστης εκτίμησης. Η σύγκλιση είναι κάτι που δε μπορεί να αποφευχθεί και αναμένεται να ενταθεί σταδιακά μέχρι και την ημερομηνία εφαρμογής του νέου προτύπου.

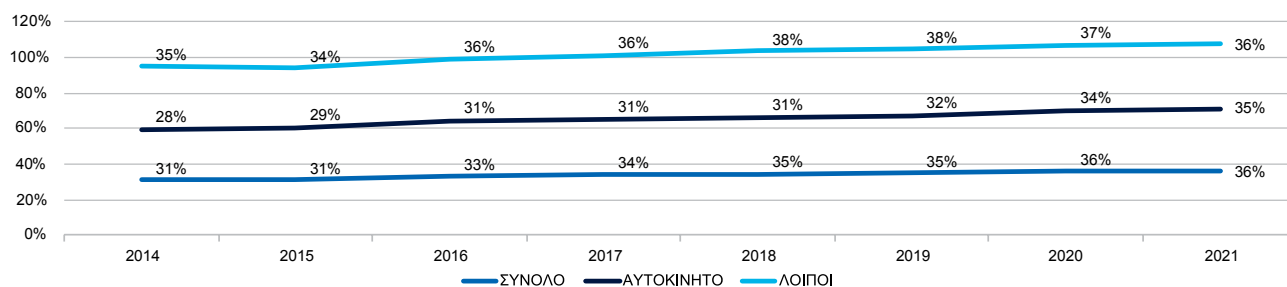
Δείκτης Αποθεματοποίησης (Αυτοκίνητο)

Όπως και στο σύνολο των γενικών ασφαλίσεων έτσι και στον κλάδο αυτοκινήτου, παρατηρείται μια σχετικά μικρή αλλά σταδιακή μείωση του δείκτη όπου τόσο λόγω καλής εμπειρίας πραγματοποιείται σταδιακή απελευθέρωση αποθεμάτων προηγούμενων χρήσεων όσο και το γεγονός της αύξησης της παραγωγής μεταβάλλει τον δείκτη σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την προηγούμενη τριετία. Ο δείκτης θα ήταν σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα αλλά ωστόσο διατηρείται σε υψηλά μέσα επίπεδα λόγω της συγκράτησης των τιμολογίων.

Δείκτης Μη δεδουλευμένων Ασφαλιστών

Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές στη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με μια εμφανή τάση ωστόσο για σταδιακή στροφή σε μεγαλύτερης ή ετήσιας διάρκειας συμβολαίων. Υπενθυμίζουμε ότι λόγω της κρίσης κατά τα προηγούμενα έτη η προτίμηση των καταναλωτών ήταν σε εξάμηνα συμβόλαια, γεγονός που πίεζε τον δείκτη σε χαμηλότερα επίπεδα

VI. Αποζημιώσεις

Στατιστικά στοιχεία Ατυχημάτων Σωματικών Βλαβών

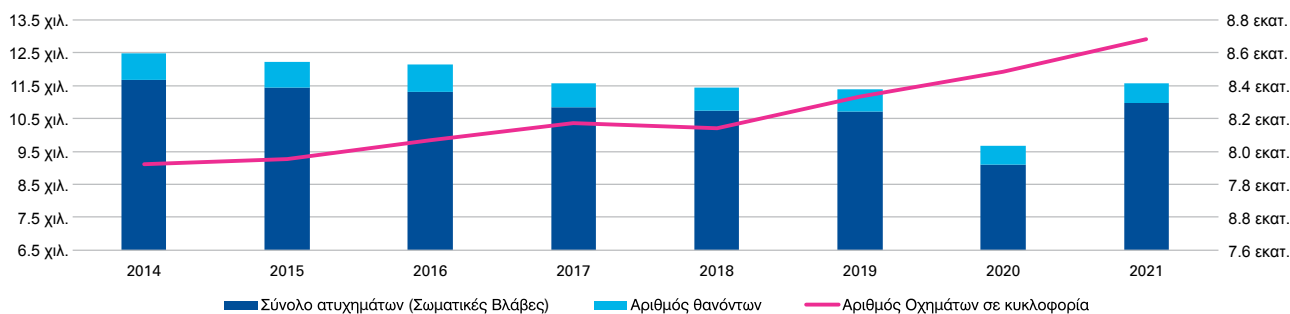
Ατύχημα / Έτος	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Αριθμός οχημάτων σε κυκλοφορία	8 172 948	8 262 896	8 236 637	8 402 294	8 530 050	8 698 421
Σύνολο ατυχημάτων (σωματικές βλάβες)	11 318	10 848	10 737	10 740	9 105	10 966
Αριθμός σωματικών βλαβών /100 χιλ οχήματα	138	131	130	128	107	126
Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	772	679	645	665	531	574
Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων /100 χιλ οχήματα	9.4	8.2	7.8	7.9	6.2	6.6
Αριθμός θανάτων	824	731	700	701	579	604

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή / Ελληνική Αστυνομία Στατιστικά Στοιχεία Ατυχημάτων Σωματικών Βλαβών

Εξέλιξη Ατυχημάτων

Εμφανώς αυξημένος σε σχέση με το 2020 ο αριθμός του συνόλου των ατυχημάτων μέσα στο 2021 με τον αριθμό των θανατηφόρων σε ανοδική τάση (περίπου 4%) σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Ωστόσο τα τελευταία έτη οι υλικές ζημιές δείχνουν ανοδική πορεία λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας ιδιαίτερα στον αστικό ιστό.

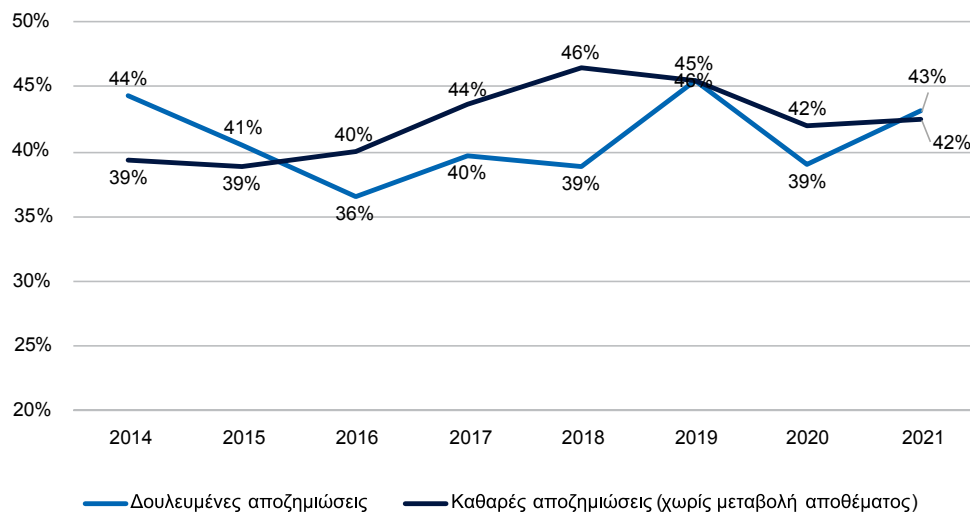
Το 2020 παρατηρήσαμε μία αυξητική μεταβολή των οχημάτων σε κυκλοφορία κατά 1.5% ο αριθμός των οποίων συνέχισε την ανοδική πορεία με το 2021 να δείχνει και πάλι άνοδο κατά 2% σε σχέση με το 2020.

Δείκτης ζημιών Γενικών Ασφαλίσεων - καθαρές αποζημιώσεις (σωρευτικός)

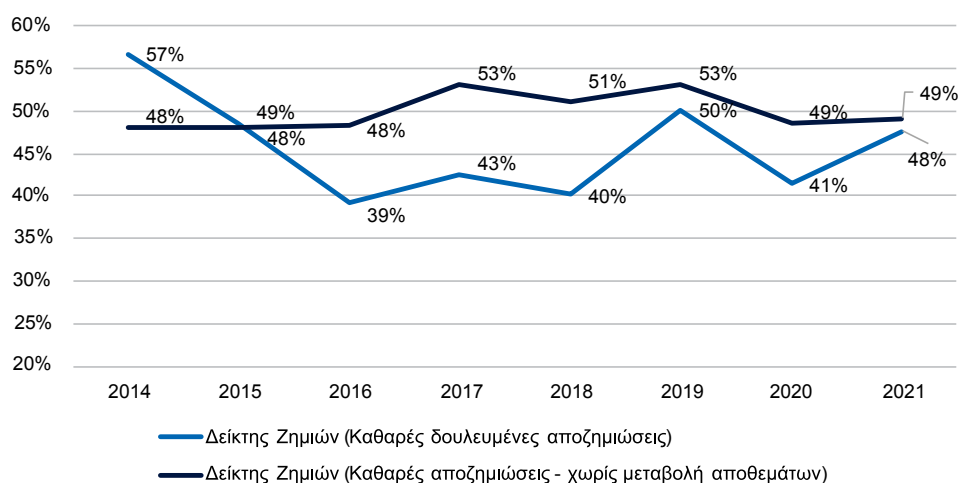
Οι σημαντικές μεταβολές αποθεμάτων από προηγούμενες χρήσεις διαστρεβλώνουν τους δείκτες αποζημιώσεων. Αν λάβουμε υπόψη τις καθαρές αποζημιώσεις ιδιαίτερα έως και το 2018 όπου οι μεταβολές αποθεμάτων ήταν αξιοσημείωτες, παρατηρούμε αυξητική πορεία του δείκτη αποζημιώσεων που είναι και το αναμενόμενο μετά και τις συνεχείς μειώσεις τιμολογίων που σημειώθηκαν τα προηγούμενα έτη και ιδιαίτερα στον κλάδο αυτοκινήτου.

Το τελευταίο έτος ο δείκτης αποζημιώσεων δείχνει καθαρή σημασία ανόδου προερχόμενη κυρίως από τον κλάδο αυτοκινήτων.

Δείκτης ζημιών Αυτοκινήτου - καθαρές αποζημιώσεις (σωρευτικός)

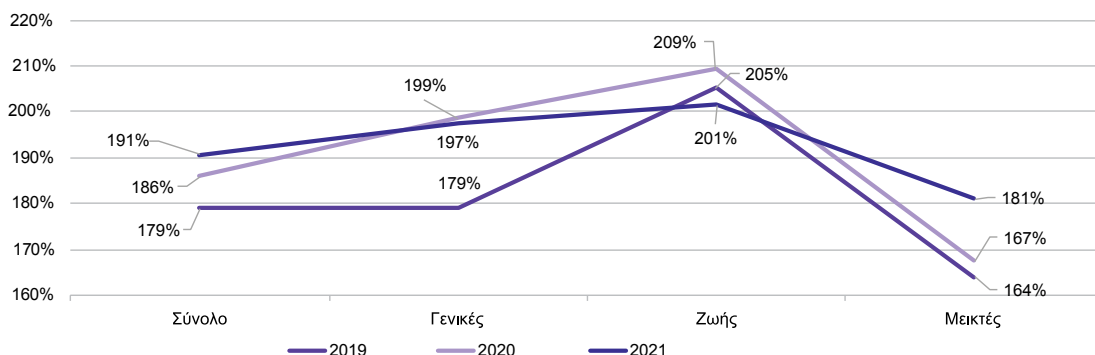
Η απελευθέρωση αποθεμάτων που σημειώθηκε έντονα τα προηγούμενα έτη είτε λόγω παραγραφής πενταετίας είτε λόγω θετικής εμπειρίας επιδρά διαστρεβλωτικά στον δείκτη αποζημιώσεων στον κλάδο αυτοκινήτου ως και το 2018. Το 2019, όπου η μεταβολή των αποθεμάτων δεν ήταν σημαντική παρατηρούμε τη σταθεροποίηση του δείκτη στα μέσα επίπεδα του 50%-55% με τον δείκτη να μειώνεται μέσα στην πανδημία στο 41% το 2020. Σύμφωνα με τα στοιχεία του δείγματος, ο δείκτης των αποζημιώσεων για το 2021 ανήλθε σε 48% που δείχνει σαφή τάση ανόδου και επάρκειας στα μέσα επίπεδα.

VII. Φερεγγυότητα (Solvency II)

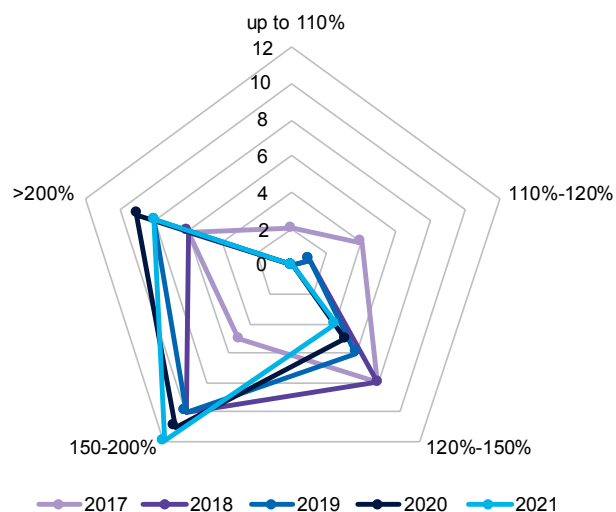
Δείκτης Φερεγγυότητας (SCR)

Αυξητική τάση του δείκτη φερεγγυότητας SCR σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021 προερχόμενη από τις εταιρείες Μεικτών Ασφαλίσεων. Οι Ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις διατηρούν υψηλή φερεγγυότητα και κεφαλαιακή επάρκεια, αν και υπολείπονται του ευρωπαϊκού μέσου όρου που ξεπέρασε το 240%. Οι τιμές λαμβάνουν υπόψη τυχόν μεταβατικά μέτρα.

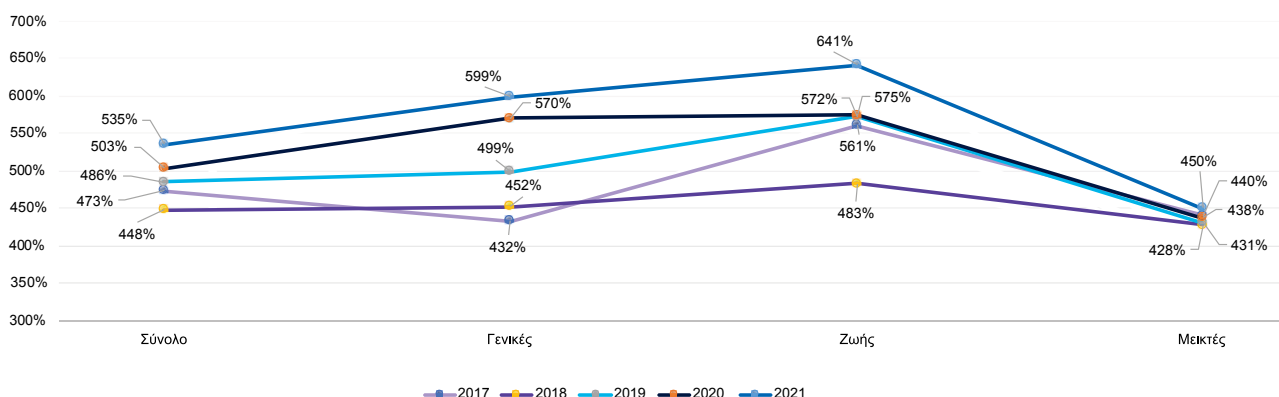

Δείκτης Κάλυψης Φερεγγυότητας (SCR) - Διαστρωματική ανάλυση

Η διαστρωματική ανάλυση δείχνει ότι οι εταιρείες διατηρούν υψηλό δείκτη. Θεωρητικά το επίπεδο των 130%-150% είναι το βέλτιστο, κυρίως από επενδυτικής πλευράς, αλλά ωστόσο το 2021 παρατηρούμε μετατόπιση των δεικτών σε ακόμη μεγαλύτερα επίπεδα, και ειδικότερα στο επίπεδο 150%-200%, λόγω αβεβαιότητας.

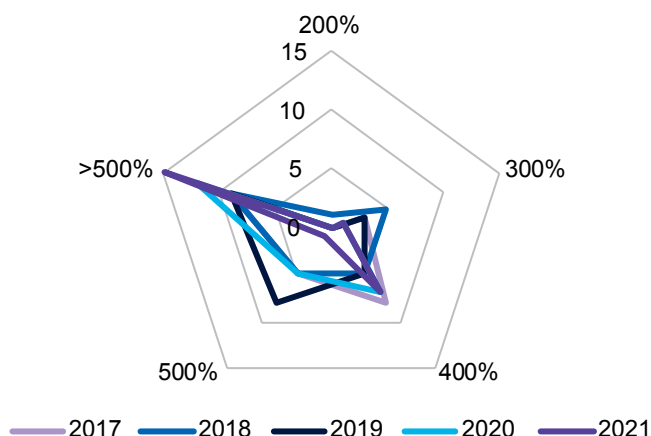

Δείκτης Ελάχιστης Κεφαλαιακής Απαίτησης MCR

Δείκτης Κάλυψης Φερεγγυότητας (MCR) - Διαστρωματική ανάλυση

Η διαστρωματική ανάλυση δείχνει ότι οι εταιρείες διαθέτουν υψηλό δείκτη MCR. Το 2021 παρατηρούμε μετατόπιση των δεικτών σε ακόμη μεγαλύτερα επίπεδα (>500%).

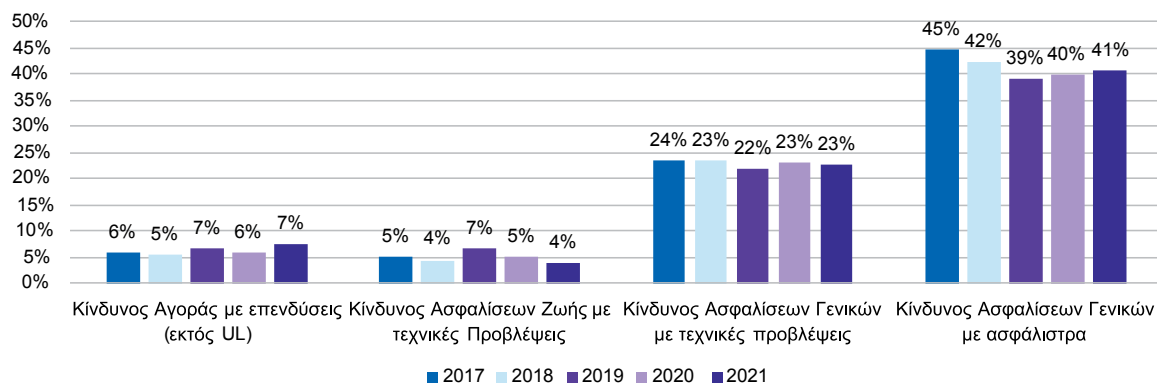
Ανάλυση Δείκτη Φερεγγυότητας ανά (βασικό) Κίνδυνο

Είναι εμφανής η επίδραση που έχει στα μεγέθη των κινδύνων κατά Φερεγγυότητα II η αύξηση της παραγωγής στους κλάδους Ζωής και των συνθηκών στις αγορές που επηρεάζει τον κίνδυνο αγοράς. Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του κινδύνου αγοράς κατά 8%, που ακολουθεί και την προσθήκη επενδυτικού χαρτοφυλακίου λόγω της αύξησης παραγωγής ζωής με επενδύσεις, ενώ ο κίνδυνος ασφαλίσεων κατά ζωής έπεσε κατά 7% λόγω μετάκίνησης της σημαντικότητας του κινδύνου αγοράς. Κατά συνέπεια οι υπόλοιποι δείκτες παρέμειναν σταθεροί σε γενικές γραμμές.

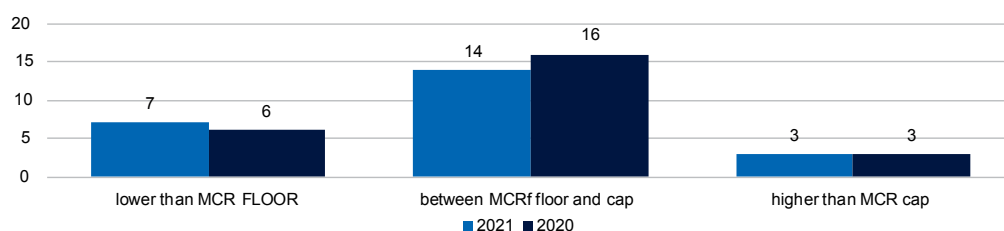
Κατηγορία Κινδύνων	Σύνολο %		Γενικές %		Ζωής %		Μικτές %	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Κίνδυνος αγοράς	51%	43%	46%	40%	66%	52%	43%	38%
Κίνδυνος αθέτησης αντισυμβαλλομένου	8%	9%	9%	10%	6%	5%	10%	11%
Κίνδυνος ασφαλίσεων κατά ζωής	23%	30%	0%	0%	38%	52%	20%	28%
Κίνδυνος ασφαλίσεων κατά υγείας	15%	14%	2%	2%	15%	16%	21%	17%
Κίνδυνος ασφαλίσεων κατά ζημιών	34%	36%	70%	72%	0%	0%	45%	46%
Όφελος διασποράς / διαφοροποίησης	-38%	-38%	-27%	-25%	-31%	-32%	-46%	-46%
Κίνδυνος άϋλων στοιχείων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Βασικός δείκτης φερεγγυότητας SCR	94%	94%	100%	98%	94%	93%	93%	93%
Λειτουργικός Κίνδυνος	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Δυνατότητα απορρόφησης ζημιών από τεχνικές προβλέψεις	7%	8%	7%	7%	6%	7%	8%	8%
	-1%	0%	-3%	-1%	0%	0%	-1%	0%
Δυνατότητα απορρόφησης ζημιών από αναβαλ. Φορολογία	-1%	-1%	-4%	-4%	0%	0%	0%	0%
Δείκτης Φερεγγυότητας SCR	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Συσχέτιση Μεγεθών μεταξύ Κινδύνων Φερεγγυότητας II και με κονδύλια οικονομικών καταστάσεων

Σταθεροποιητικές οι τάσεις στη συσχέτιση βασικών μεγεθών κινδύνων κατά Φερεγγυότητα II με κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ονομαστική Θέση Ελάχιστης Κεφαλαιακής Απαίτησης

Αναλύσεις και Συμπεράσματα

2022

Η Έρευνα για το 2021

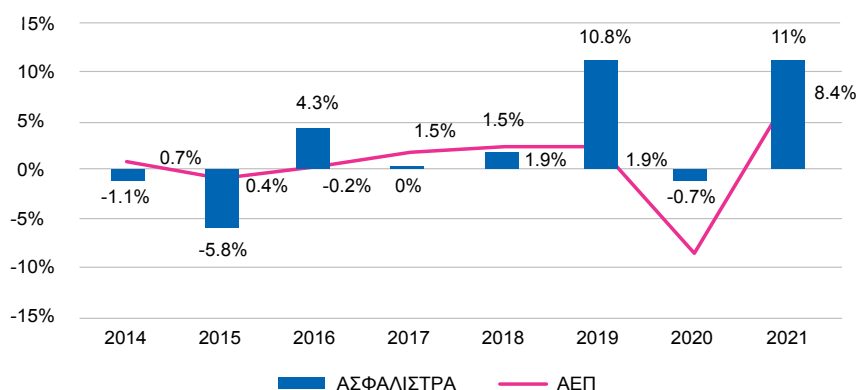
Το 2021 αποτέλεσε το δεύτερο και ελπίζουμε το τελευταίο μέρος της έντονης ιστορικής εποχής της πανδημίας covid-19, αν λάβουμε υπόψη ότι μετά και τους πρώτους μήνες του τρέχοντος έτους 2022 έχουμε σαν κοινωνία ουσιαστικά επανέλθει σε κανονικούς ρυθμούς και η οικονομία μετρίεται με προ πανδημίας επιδόσεις.

Από πλευράς παραγωγής ασφαλιστρών, το 2021 αποτέλεσε μία καλή χρονιά με αύξηση των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών στα Ευρώ 4.5 δισ. περίπου (από Ευρώ 4.1 δισ. το 2020), με επίκεντρο τις

ασφαλίσεις ζωής οι οποίες συνδέονται με επενδύσεις να αποτελούν το 42% επί των συνολικών ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστρών ζωής, έναντι 31% το 2020, καταγράφοντας σημαντική αύξηση (56%). Μικρή αλλά όχι αμελητέα αύξηση και στα ασφαλιστρα κατά ζημιών που ανήλθαν την ίδια περίοδο σε Ευρώ 2.1 δισ., αυξημένα κατά 4% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος.

Με αυτές τις επιδόσεις, η αύξηση της ασφαλιστικής παραγωγής το 2021 στη χώρα μας ακολούθησε και ξεπέρασε μερικώς την μεταβολή του ΑΕΠ το 2021 (8.5%) σε σχέση με το 2020.

Μεταβολή ΑΕΠ vs Ασφάλιστρα (Ελλάδα)

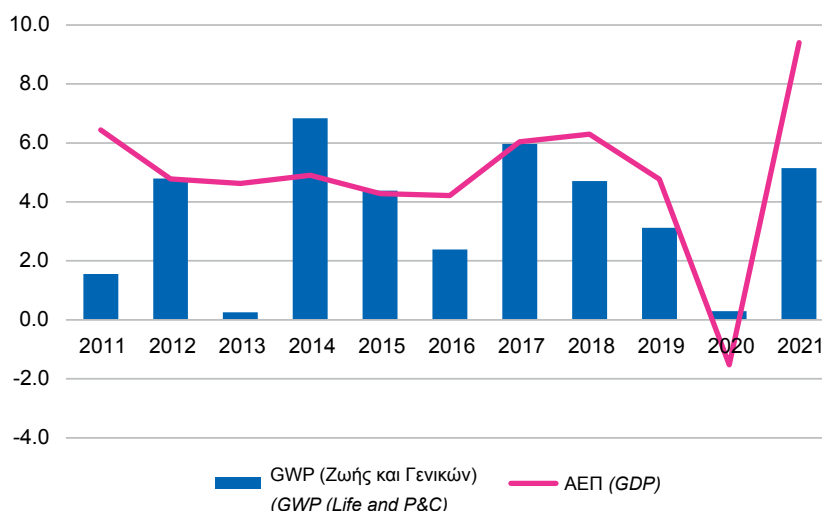
Η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά αναπτύχθηκε το 2021 κατά 10% περίπου πιο έντονα από το αντίστοιχο ΑΕΠ που έκλεισε με μεταβολή στο 5.4%.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, τα μικτά εγγεγραμμένα ασφαλιστρα (GWP), αν και παρουσίασαν σημαντική αύξηση το 2021 σε σύγκριση με το 2020, αυτή δεν μπόρεσε να συμβαδίσει με την οικονομική ανάπτυξη

καθώς υπολείπεται της ονομαστικής αύξησης του ΑΕΠ. Ωστόσο σε γενικότερες γραμμές το 2021 ήταν μια εξαιρετικά δυνατή χρονιά για τον ασφαλιστικό κλάδο τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Λαμβάνοντας την επίδοση της τελευταίας δεκαετίας (περίοδο 2011–21), ο παγκόσμιος όγκος ασφαλιστρών αυξήθηκε κατά μέσο όρο 3.6% ετησίως (Πηγή: Allianz Research, 24 May 2022).

Τα Μικτά (εγγεγραμμένα) ασφαλιστρα (GWP) υπολείπονται της αύξησης του ΑΕΠ (GDP) το 2021 (Gross premium growth behind GDP growth in 2021)

Παγκόσμια Μικτά (εγγεγραμμένα) ασφαλιστρα GWP και ονομαστικό ΑΕΠ (ετήσια) αύξηση (σε %)
(Global gross written premiums (GWP) and nominal GDP growth, y-o-y, in %)

Σημείωση:
Χωρίς κλάδο υγείας,
πηγή: Έρευνα Allianz
24 Μαΐου 2022

Ίδια Κεφάλαια

Τα Ίδια Κεφάλαια παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα στα Ευρώ 4.3 δισ. κατά ΔΠΧΑ πολύ κοντά με το επίπεδο του 2020 με μικρή υποχώρηση κατά 2.7%. Οι αρνητικές αποδόσεις των επενδύσεων στην ουσία ροκάνισαν τα καθαρά κέρδη της περιόδου (περίπου Ευρώ 340 εκ) που δεν βοήθησαν στη μεγέθυνση της κεφαλαιοποίησης των εταιρειών.

Γενικότερα η κεφαλαιοποίηση ήταν και παραμένει υψηλή με δείκτη κεφαλαίων προς παραγωγή στο 1:1 περίπου υποδηλώνοντας ότι υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια είτε προς επιστροφή στους μετόχους ή για επιπλέον ανάληψη κινδύνων και αύξηση παραγωγής χωρίς να χρειαστούν οι μέτοχοι να προσθέσουν χρήματα. Μερίσματα έχουν ξεκινήσει να δίδονται σε μετόχους αυξάνοντας την αξία και την ελκυστικότητα των εταιρειών, μετά και το τέλος της προτροπής της ΕΙΟΠΑ για δια κράτηση κερδών λόγω αβεβαιότητας κατά την πανδημική περίοδο.

Κέρδη προ φόρων

Τα κέρδη εκτοξεύθηκαν στα ιστορικά υψηλά επίπεδα των Ευρώ 18 εκατ. σε σχέση με τα Ευρώ 14 εκατ. κατά μέσο όρο σε προ πανδημίας εποχή. Η αύξηση της παραγωγής και η διατήρηση του δείκτη αποζημιώσεων στο αυτοκίνητο σε σχετικά χαμηλά επίπεδα συνέβαλαν ουσιαστικά στην αξιοσημείωτη κερδοφορία των εταιρειών.

Απόδοση κεφαλαίων

Η σταθερά υψηλή κερδοφορία συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δεικτών απόδοσης κεφαλαίων στο 10.6% (από 10% το 2020). Μεγαλύτερη αύξηση του δείκτη απόδοσης σε μετά φόρων επίπεδο που σκαρφάλωσε στο 8% (από 6.9% το 2020) σημειώθηκε το 2021 μετά την κάθετη πτώση του πραγματικού συντελεστή φόρου από 31% σε 24%. Στην πτώση αυτή συνέβαλε ουσιαστικά και η μείωση του συντελεστή φορολογίας εταιρειών κατά 2 μονάδες στο 22% από 24%.

Λειτουργικά αποτελέσματα (μικτά)

Η αύξηση του δείκτη αποζημιώσεων (loss ratio) στις γενικές ασφαλίσεις κατά τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες στο 43% ψαλίδισε ισόποσα τα λειτουργικά αποτελέσματα (μικτά) του κλάδου στο 32% από 36% το 2020. Αντίθετα η σημαντική κατά 14% αύξηση της παραγωγής στις ασφαλίσεις ζωής βελτίωσε μόνο κατά

μία μονάδα, στο 19%, τα λειτουργικά αποτελέσματα του κλάδου καταδεικνύοντας τα χαμηλά περιθώρια κερδοφορίας των ασφαλίσεων ζωής και υγείας.

Η συγκράτηση των εξόδων με αύξηση μόνο κατά 5% σε σχέση με τη διπλάσια αύξηση της παραγωγής βοήθησε στη βελτίωσή του δείκτη λειτουργικών αποτελεσμάτων. Με την επιστροφή των υπαλλήλων στα γραφεία και την επανεκκίνηση των εκδηλώσεων και ταξιδιών ο δείκτης εξόδων που έπεσε στο ιστορικά χαμηλό του 15% αναμένεται να επανέλθει στα προ πανδημίας επίπεδα του 17 -18% τα επόμενα έτη. Η υλοποίηση του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 17 θα επιβαρύνει περαιτέρω τα λειτουργικά έξοδα των εταιριών το 2022 και 2023.

Το προσωπικό παρέμεινε σταθερό σε 240 άτομα με τον δείκτη απόδοσης να ανέρχεται σε περίπου Ευρώ 580 χιλιάδες ασφάλιστρα ανά υπάλληλο.

Επενδύσεις

Τα τελευταία έτη παρατηρείται σταθερότητα στις επενδυτικές επιλογές στην Ελλάδα με 84% (2020 85%) να τοποθετείται σε ομόλογα και Unit Linked σε σχέση με το 64% (2020 68%) της Ευρώπης. Ενώ στην Ευρώπη παρατηρούμε μία αυξανόμενη προτίμηση σε αμοιβαία κεφάλαια και μετοχικά χαρτοφυλάκια στο 19% από 15%, στη Ελλάδα τα χαρτοφυλάκια αυτά παραμένουν στο 8%.

Δείκτες αποζημιώσεων

Σαφής είναι η ανοδική πορεία το 2021 του δείκτη αποζημιώσεων στο αυτοκίνητο που ανήλθε πλέον 48% από 41% που είχε βυθιστεί το 2020 κατά την σκληρή πανδημική περίοδο. Η αύξηση της κίνησης των αυτοκινήτων ιδιαίτερα το δεύτερο εξάμηνο του 2021 και η συγκράτηση των τιμολογίων συνέβαλε στην άνοδο του δείκτη ο οποίος αναμένεται να συνεχίσει την πορεία του σε υψηλότερα επίπεδα το 2022 αν οι εταιρείες δεν ακολουθήσουν σε πληθωριστικές αυξήσεις τιμολογίων.

Δείκτες φερεγγυότητας

Το 2021 έκλεισε με άνοδο κατά περίπου 5% στα Συνολικά Ίδια Κεφάλαια κατά Solvency II στα Ευρώ 3.9 δισ. ενώ ο βασικός δείκτης κάλυψης φερεγγυότητας SCR σκαρφάλωσε στο ιστορικό 191% από 186% το 2020. Στην ανάλυση των κινδύνων παρατηρούμε το 2021 την αύξηση του κινδύνου αγοράς που ξεπέρασε το 50% του συνόλου με μείωση των κινδύνων ζωής και ζημιών.

Η ασφαλιστική αγορά μετά την πανδημία

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας η ασφαλιστική αγορά είχε να αντιμετωπίσει κινδύνους και αβεβαιότητες κυρίως σε σχέση με τα αρνητικά επιτόκια, την αυξημένη ζήτηση για ιατρικές υπηρεσίες και τη διάρκεια της πανδημίας εκμεταλλευόμενοι εντούτοις των μειωμένων δαπανών λόγω lockdown και των χαμηλότερων αποζημιώσεων στο αυτοκίνητο λόγω μειωμένης κυκλοφορίας.

Με την επιστροφή ωστόσο σε ρυθμούς προ-πανδημικής περιόδου, το προφίλ των κινδύνων έχει πλέον αλλάξει ριζικά μετά και την εκτίναξη του κόστους ενέργειας και την πολεμική συμπλοκή Ουκρανίας Ρωσίας. Η εκτίναξη του πληθωρισμού και των επιτοκίων με τις επιπτώσεις τους στην αγορά ομολόγων προκαλούν πλέον νέους πονοκεφάλους στις διοικήσεις των ασφαλιστικών εταιρειών και όχι μόνο.

Ο πληθωρισμός και τα επιτόκια είναι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την κερδοφορία των ασφαλιστών. Οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, με αυξημένο πληθωρισμό και αυξανόμενα επιτόκια, καθώς και άλλοι οικονομικοί και κλιματικοί παράγοντες, πιθανότατα θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην τρέχουσα και μελλοντική χρηματοοικονομική απόδοση πολλών ασφαλιστικών εταιρειών.

Οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και οι οικονομικοί και κλιματικοί παράγοντες (π.χ. αύξηση των επιτοκίων, υψηλός πληθωρισμός, αστάθεια ξένου νομίσματος, γεωπολιτική αβεβαιότητα, αυξανόμενο ενεργειακό κόστος και ο αυξανόμενος κίνδυνος από την κλιματική αλλαγή) μπορεί να έχουν σημαντικό και διάχυτο αντίκτυπο στις λειτουργίες και τις επιδόσεις των ασφαλιστών ενώ αυξάνονται και τα επίπεδα αβεβαιότητας των εκτιμήσεων στα οικονομικά αποτελέσματα των εταιρειών στο τέλος του έτους (π.χ. αναλογιστικά αποθεματικά, αποτίμηση επενδύσεων και συνολική κερδοφορία).

Οι πιθανές επιπτώσεις περιλαμβάνουν:

- Υψηλότερο κόστος αποζημιώσεων
- Αύξηση της αβεβαιότητας στην εκτίμηση των ταμειακών ροών και υποχρεώσεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις
- Κίνδυνος απωλειών εύλογης αξίας περιουσιακών στοιχείων και υποβάθμισης του ενεργητικού
- Κίνδυνος διάβρωσης του περιθωρίου κέρδους
- Αλλαγές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων π.χ. αύξηση στις πρόωρες λήξεις
- Επιπτώσεις στους δείκτες κεφαλαίου και φερεγγυότητας

Ο αντίκτυπος στην τρέχουσα περίοδο για τις οικονομικές καταστάσεις του 2022, θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (ΔΠΧΑ 4), ωστόσο αυτές οι επιπτώσεις πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη κατά

την εφαρμογή του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 17 όπου θα μπορούσαν να επηρεάσουν βασικούς τομείς όπως το συμβατικό περιθώριο υπηρεσιών (CSM), τις προσαρμογές κινδύνου (Risk Adjustment) και τα προεξοφλητικά επιτόκια.

Πληθωρισμός

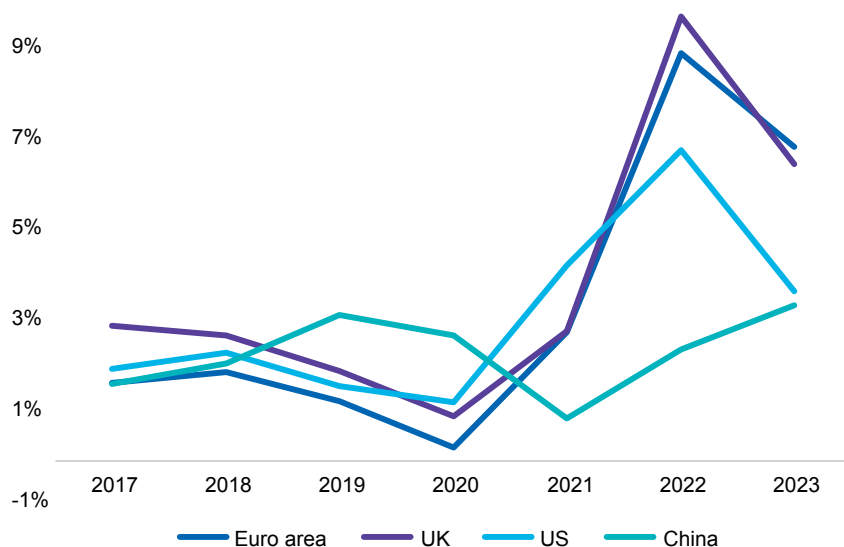
Η πρωτοφανής δημοσιονομική στήριξη των εμπορικών επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι ελλείψεις προσφοράς σε πρώτες ύλες μετά και την πολεμική σύρραξη Ουκρανίας Ρωσίας και η εκτίναξη της τιμής της ενέργειας αποτελούν τους βασικούς λόγους για τη ραγδαία αύξηση του πληθωρισμού.

Ο υψηλός πληθωρισμός είναι φαινόμενο που έχει πλήξει όλη την υφήλιο και δεν αποτελεί μόνο τοπικό πρόβλημα. Η εκτίναξη του πληθωρισμού από μόνη της προκαλεί προβλήματα αλλά περισσότερο προβληματίζει η αβεβαιότητα ως προς την διάρκεια του φαινομένου όπου σύμφωνα με τις τελευταίες αναλύσεις φαίνεται να παρατείνεται περισσότερο από τις αρχικές εκτιμήσεις των ειδικών και για τον λόγο αυτό παρατηρούμε τις έντονες και συχνές κινήσεις αυξήσεων βασικών επιτοκίων από τις κεντρικές τράπεζες. Σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση, η FED αύξησε τα επιτόκια στο 4.25%-4.5% από τα μηδενικά επιτόκια του προηγούμενου έτους.

Οι ασφαλιστές σε αυτό το νέο περιβάλλον καλούνται να ανταπεξέλθουν στα αυξανόμενα κόστη αποζημιώσεων, κυρίως λόγω των υλικών, αλλά και τις πιέσεις σε όλα τα λειτουργικά έξοδα με κυριότερα τις αυξήσεις σε μισθούς και υπηρεσιών και τα αυξημένα κόστη μετακινήσεων και τιμών ενέργειας.

Σύμφωνα με την έρευνα της KPMG για το 2021 η αύξηση των συνολικών λειτουργικών εξόδων συγκρατήθηκε στο 5% κάτι που ήταν αναμενόμενο δεδομένου ότι η εκτίναξη των αυξήσεων των τιμών ξεκίνησε στα τέλη του έτους και δεν είχε επηρεάσει ακόμη την αγορά στο σύνολό της

Πίνακας πορείας πληθωρισμού.
Ο υψηλότερος πληθωρισμός παρατείνεται περισσότερο από το αναμενόμενο

Πηγή: OECD Economic Outlook, Interim Report September 2022, September 2022; accessed on 6 October 2022

Η αύξηση των ασφαλιστρών φαίνεται πλέον ως ένα λογικό συνεπακόλουθο, που έχει ήδη ξεκινήσει το 2022 και αναμένεται να συνεχίσει και το 2023. Το κατά πόσο οι ασφαλιστικές εταιρείες θα μετακυλήσουν το αυξανόμενο κόστος στο σύνολό του στους ασφαλισμένους με αντίστοιχες αυξήσεις στα ασφάλιστρα εξαρτάται, όπως σε πολλούς άλλους τομείς, από το επίπεδο κερδοφορίας της κάθε εταιρείας και τους στόχους της για μερίδιο αγοράς.

Επιτόκια

Είναι γνωστό ότι τα επιτόκια και η ασφάλιση είναι βαθιά συνδεδεμένα, που σημαίνει ότι τυχόν αλλαγές στα επιτόκια επηρεάζουν την κερδοφορία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με πολλούς τρόπους.

Τα επιτόκια κυμαίνονται συνεχώς και επηρεάζουν τις αγορές σε πραγματικό χρόνο. Ο κίνδυνος επιτοκίου για τις ασφαλιστικές εταιρείες είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τον καθορισμό της κερδοφορίας. Συνήθως, εάν τα επιτόκια αυξηθούν, η αξία ενός ομολόγου ή άλλης επένδυσης σταθερού εισοδήματος θα μειωθεί. Αν και οι μεταβολές επιτοκίων προς

οποιαδήποτε κατεύθυνση μπορεί να επηρεάσουν τις κανονικές λειτουργίες μιας ασφαλιστικής εταιρείας, η κερδοφορία μιας ασφαλιστικής επιχείρησης εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως το είδος της ασφάλισης που παρέχει, το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων που κατέχει και τις ενσωματωμένες εγγυήσεις επιτοκίων στα προϊόντα της. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο τα υψηλότερα επιτόκια και αποδόσεις ομολόγων βοηθούν τις εταιρείες ζωής στις επανατοποθετήσεις και καλύπτουν μέρος των υψηλών τεχνικών εγγυημένων επιτοκίων.

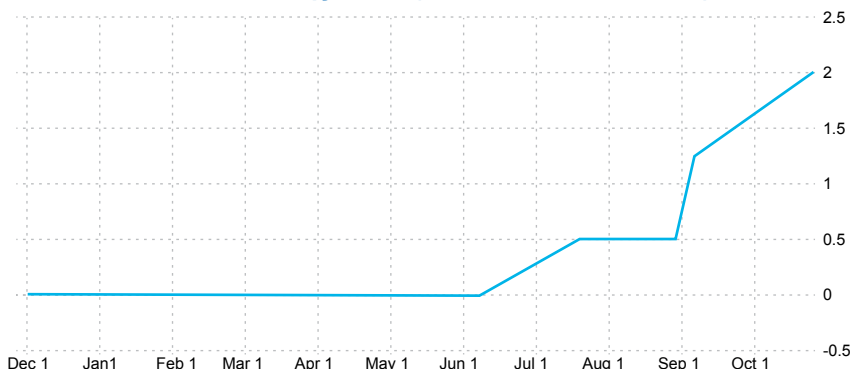
Το κόστος των υποχρεωτικών αποθεματικών και κεφαλαίων μπορεί να αυξηθεί μαζί με την αύξηση των επιτοκίων. Λόγω των χαμηλών αποδόσεων τους, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια με εγγυημένα επιτόκια είναι μερικά από τα πιο εντάσεως κεφαλαίου προϊόντα για τα οποία πρέπει να δεσμεύονται κεφάλαια κινδύνου από τις εταιρείες ασφάλισης ζωής. Επομένως, εκτός από τη στάθμιση των μελλοντικών επιτοκίων, ένας ασφαλιστής πρέπει επίσης να εξετάσει το συνολικό κόστος της δέσμευσης κεφαλαίων για ένα προϊόν. Καθώς τα επιτόκια αυξάνονται, το κόστος αυτού του κεφαλαίου αναμένεται να αυξηθεί επίσης.

Απόδοση Ελληνικών Ομολόγων 10-Y (Greece 10Y Bond yield)

Πηγή: tradingeconomics.com

Επιτόκια Ζώνης ΕΥΡΩ (Euro Area Interest rates)

Πηγή: tradingeconomics.com

Προοπτικές

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΑΕΕ για το πρώτο εννεάμηνο του 2022 οι ασφαλίσεις ζημιών συνεχίζουν την ανοδική πορεία με 5% σε συνέχεια του 4% του 2021 ενώ σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ το λιανικό εμπόριο αυξάνεται κατά 1.4% το ίδιο διάστημα και το ΑΕΠ αναμένεται να κλείσει περίπου στο 5.5% στο σύνολο του έτους, ενώ αντίθετα παρατηρείται πτώση στους κλάδους ζωής. Αν λάβουμε υπόψη τις εκτιμήσεις του ΑΕΠ το 2022 και το 2023 καθώς και την υψηλή συσχέτιση με την ασφαλιστική παραγωγή δε θα πρέπει να έχουμε υψηλές προσδοκίες για το ύψος και τον όγκο της παραγωγής στα επόμενα έτη και ιδιαίτερα σε αποπληθωριστικές τιμές.

Η οικονομία και η κατανάλωση αν και έχει αυξηθεί το 2022 δεν έχει οδηγήσει σε ουσιαστική αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος που θα μπορούσε να στρέψει τους καταναλωτές σε αλλαγή συμπεριφοράς για αγορά ασφαλιστικών προϊόντων. Η κατακόρυφη αύξηση της τιμής της ενέργειας και όλων σχεδόν των λοιπών προϊόντων ευρείας κυκλοφορίας έχει ροκανίσει το εισόδημα των καταναλωτών οπότε τυχόν προσδοκίες για σημαντική αύξηση της παραγωγής δεν αναμένεται να πραγματοποιηθούν τουλάχιστον σύντομα. Οι τιμές των ασφαλιστικών προϊόντων δείχνουν ανοδική τάση αλλά δεν έχει (ακόμη) προσαρμοστεί στα επίπεδα του πληθωρισμού λόγω κυρίως του έντονου ανταγωνισμού κάτι που προκύπτει και από την υστέρηση του ρυθμού αύξησης σε σχέση με τον εκτιμώμενο ετήσιο πληθωρισμό του 9-10%. Κατά συνέπεια αν αφαιρεθούν οι πληθωριστικές αυξήσεις προκύπτει μάλλον μείωση του όγκου συμβολαίων και πελατών για το 2022.

Εξαιτίας αυτών των εξελίξεων, ο πληθωρισμός φαίνεται πιθανό να παραμείνει για το άμεσο μέλλον κάτι που προκαλεί ανησυχίες μεταξύ των ασφαλιστών. Για τους ασφαλιστές γενικών ασφαλίσεων, η πρόκληση είναι πιο οξεία, με τις αυξήσεις των ασφαλίσεων να υστερούν σε σχέση με το ποσοστό του πληθωρισμού, ενώ το κόστος των αποζημιώσεων αυξάνεται μήνα με το μήνα.

Υπάρχει επίσης αυξανόμενη αλληλεπίδραση σε όλους τους κλάδους της βιομηχανίας για την πιθανότητα αναντιστοιχιών στοιχείων ενεργητικού-παθητικού και συνακόλουθων επιπτώσεων στην κερδοφορία.

Λόγω της σχέσης επιτοκίων και πληθωρισμού και του γεγονότος ότι τα επιτόκια αντιμετωπίζονται ως ένα από τα βασικά εργαλεία σταθεροποίησης του πληθωρισμού μεσοπρόθεσμα, δεν αναμένονται καθοδικές κινήσεις το αμέσως επόμενο διάστημα.

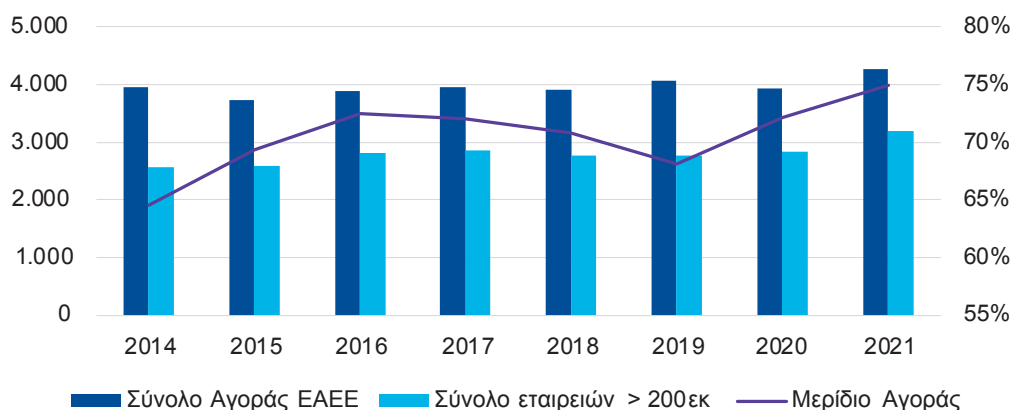
Επιπλέον κατά πολλούς, τα χαμηλά επιτόκια οδήγησαν στη δραστηριότητα των αντασφαλίσεων και συγχωνεύσεων και εξαγορών την τελευταία δεκαετία. Η διατήρηση των επιτοκίων σε υψηλά επίπεδα μπορεί να μειώσει την όρεξη για εξαγορές ή οποιεσδήποτε συναλλαγές αγοράς ή πώλησης.

Το πλούσιο τελευταίο διάστημα από τα τέλη του 2020 ως και τις αρχές του 2022 σε επίπεδο ζυμώσεων και επανατοποθετήσεων στην αγορά από τους μεγάλους ασφαλιστικούς ομίλους με τις εξαγορές της AXA από την Generali, της Metlife από NN αλλά και της Ευρωπαϊκής Πίστης από Allianz, είχε ως κύριο στόχο τη δημιουργία μεγαλύτερων οργανισμών, τις οικονομίες κλίμακος και την αντοχή στο αναμενόμενο έντονο ανταγωνισμό.

Εντούτοις, στην εγχώρια ασφαλιστική αγορά λόγω της αύξησης του κόστους, του μικρού μεγέθους με ισχνές προοπτικές ανάπτυξης, και του έντονου ανταγωνισμού οι προοπτικές συνέχισης της κινητικότητας και επανατοποθετήσεων των ασφαλιστικών ομίλων εκτιμάται να συνεχιστούν αλλά με μικρότερη ένταση και όγκο στο κοντινό επόμενο διάστημα και με περισσότερη ένταση σε μεσοπρόθεσμο διάστημα. Το μερίδιο αγοράς των μεγαλύτερων εταιρειών με παραγωγή άνω των 200 εκατ. αυξάνει διαρκώς. Οι μεγαλύτεροι όμιλοι θα πιέσουν πιο έντονα τον ανταγωνισμό οπότε οι κινήσεις στον πίνακα κατάταξης δεν πιστεύουμε ότι θα σταματήσουν στο σημείο αυτό.

Μερίδιο Αγοράς μεγαλύτερων εταιρειών Ελλάδα

Ετήσια δουλευμένα ασφαλίστρα (>200 εκ)

Σημαντική πληροφορία

Η ανάλυση των αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις και λοιπές οικονομικές αναφορές δεν αποτελεί από μόνη της εργαλείο για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων ή για τη λήψη αποφάσεων.

Η KPMG δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων των πηγών πληροφόρησης και τη χρησιμοποίηση των δεικτών ή σχολιασμών πέραν της γενικής ανάλυσης της ασφαλιστικής αγοράς στο σύνολό της και όχι σε επιμέρους στοιχεία ή εταιρείες. Επισημαίνεται ότι ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί υπαινιγμό για την αποδοτικότητα ή φερεγγυότητα των επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά. Η ανωτέρω ανάλυση δεν αποτελεί βάση για επενδυτική επιλογή. Οι επενδυτές ή οι ασφαλιζόμενοι θα πρέπει να συμβουλευούνται από επαγγελματίες του χώρου πριν από κάθε επιλογή τους.

Πηγές πληροφόρησης: Ανάλυση KPMG, ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, Εκθέσεις Φερεγγυότητας και Χρηματοοικονομικής Κατάστασης, EAEE, Insurance Europe, ΕΙΟΠΑ, στοιχεία από εταιρικά και λοιπά web sites.

Σχετικά με την KPMG International

Η KPMG είναι ένας παγκόσμιος οργανισμός ανεξάρτητων εταιρειών παροχής Ελεγκτικών, Φορολογικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών. Οι εταιρείες μέλη της KPMG International Limited («KPMG International») δραστηριοποιούνται και παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες με την επωνυμία «KPMG». Ο όρος «KPMG» μπορεί να αναφέρεται σε ξεχωριστές εταιρείες μέλη του οργανισμού της KPMG ή σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη ταυτόχρονα. Οι εταιρείες της KPMG δραστηριοποιούνται σε 144 χώρες και περιοχές, ενώ απασχολούν στις εταιρείες-μέλη παγκοσμίως περισσότερους από 236 000 συνεταίρους και εργαζομένους. Κάθε εταιρεία της KPMG είναι μια νομικά διακριτή και αυτοτελής οντότητα και αυτοχαρακτηρίζεται ως τέτοια. Κάθε εταιρεία-μέλος της KPMG είναι υπεύθυνη για τις δικές της υποχρεώσεις και ευθύνες. Η KPMG International Limited είναι ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Η KPMG International Limited και οι σχετικές με αυτή οντότητες δεν παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη δομή μας μπορείτε να επισκεφθείτε τη σελίδα home.kpmg/governance.

Η KPMG στην ελληνική αγορά

Με 50 χρόνια δράσης στην Ελλάδα, παρέχουμε μέσω 4 εταιρειών, ολοκληρωμένες ελεγκτικές, φορολογικές, λογιστικές, νομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ελληνικές και διεθνείς εταιρείες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Απασχολούμε στα γραφεία μας στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη περισσότερα από 750 άτομα, υψηλού επιπέδου επαγγελματίες, με σημαντική και εξειδικευμένη εμπειρία. Είμαστε πιστοποιημένη εταιρεία κατά τα διεθνή πρότυπα ISO 27001:2013 και ISO 9001:2015 ενώ παράλληλα διαθέτουμε και εσωτερικό Διεθνές Σύστημα Ποιότητας καθώς και Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων το οποίο εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης έργων που αναλαμβάνουμε.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε:

Φίλιππος Κάσος
Γενικός Διευθυντής
Ελεγκτικό Τμήμα,
Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
KPMG στην Ελλάδα
pkassos@kpmg.gr

Βασιλική Σκέλλα
Διευθύντρια
Αναλογιστικές και
Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
KPMG στην Ελλάδα
vskella@kpmg.gr

KPMG

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 210 6062100
Fax: +30 210 6062111

Λεωφόρος Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 211 1815600

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου
Philippos Business Center
Τ.Θ. 8405, 57001 Θέρμη
Τηλ.: +30 2310 55 09 96
Fax: +30 2310 54 36 70

e-mail: info@kpmg.gr
kpmg.com/gr

kpmg.com/socialmedia

ΓΕΜΗ 001352601000

© 2022 KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του διεθνούς οργανισμού ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Limited, ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν είναι γενικής φύσης και δεν προορίζονται να αντιμετωπίσουν τις περιστάσεις οποιουδήποτε συγκεκριμένου ατόμου ή οντότητας. Παρόλο που καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να παρέχουμε ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες, δεν μπορούμε να εγγυηθούμε ότι αυτές οι πληροφορίες είναι ακριβείς την ημερομηνία παραλαβής τους ή ότι θα συνεχίσουν να είναι ακριβείς στο μέλλον. Κανένας δεν πρέπει να ενεργεί βάσει αυτών των πληροφοριών χωρίς κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή και χωρίς ενδελεχή εξέταση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Το όνομα και το λογότυπο της KPMG είναι εμπορικά σήματα που χρησιμοποιούνται με άδεια του διεθνούς οργανισμού της KPMG από τις ανεξάρτητες εταιρείες-μέλη.